

8. PREČO BLÚDIŠ ?

Text aj melódia - M. Vyhnánek

E

H⁷ Fis⁷ H⁷

1. Prečo blúdiš v svete zlom, prečo nejdeš za Pánom?
 2. Keď ty prí-deš k Pánovi, všetky ra-ný za-celi,
 3. Ak od-miet-neš spasenie, ča-ká ťa od-sú-denie.

fis H⁷ E

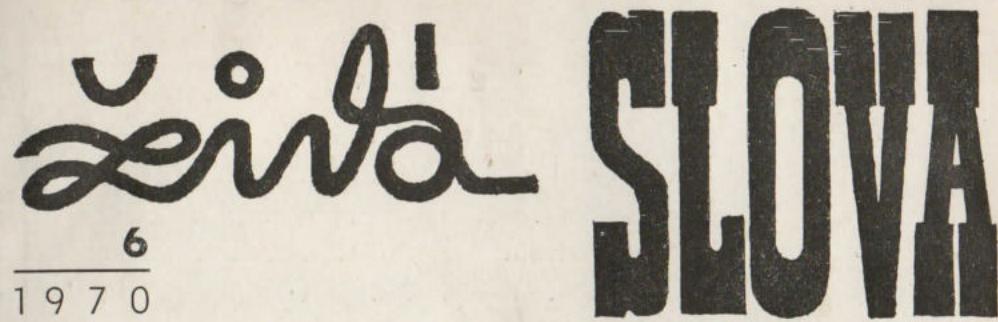
Satan, ten je pánom zlým, chce, by si jemu slúžil;
 budeš šťastný, bla-žený, od hriechu od-ľahčený;
 Preto, duša, ne-vá-haj, za Pánom íst nemeškaj;

E⁷ A

ne-ne-chaj sa zaslepiť, chôd ku Pánu poprosiť,
 Pán pri tebe vždy bude, v všetkých skúškach pomôže,
 čas je veľmi kra-tučký, Pánov príchod blízučký,

a E gis A H⁷ E E^{3.verš}

s láskou On, Otcovskou, vždy ti pokoj dá.
 ne-ne-chá sa-ta-na, by ti uškodil.
 čo-sko-ro príde Pán, poberie nás---- sebou tam.

Milé dítě, a kdybys teď skutečně tohoto chlapce dostala, byla bys doopravdy šťastna? Modli se za to a... přenech to Pánu! Je-li to Jeho plán, abyste vy dva skutečně šli spolu životem, bude pravděpodobně všechno další sám řídit. Ale ručím ti za to, že bys s tímto hezkým hochem mohla být smrtelně neštastná, jestliže tvůj romantický plán nezapadá do Božího plánu pro tvůj život.

Ano, je to také v tvém nejvyšším zájmu, abys poznal, jaký má Bůh úmysl s tvým životem. **Křesťan musí žít v ohnisku Boží vůle.** Řekni upřímně, jak je to s tebou? Pravidelně navštěvuješ shromáždění? Pracuješ nějakým způsobem pro Pána? To je výborná věc. Ale nemysli si, že tím je automaticky dáno, že na Boží cestě Povídám ti, proč.

Je docela přirozeným zjevem, že ten, kdo uvěřil, chce také hned pro Pána něco konat. Zkušenost však učí, že Bůh někdy raději vidí, když takový mladý křesťan nejprve něčeho pro Pána zanechá. A vzdát se některých věcí je obyčejně daleko těžší než pro Pána něco udělat. Ve 2. Korintském 5:15 čteme:

„... a že za všecky umřel, aby ti, kteří živí jsou, již ne sami sobě žili, ale tomu, který za ně umřel i z mrtvých vstal“.

Co tedy čteme, že Spasitel za všecky umřel, aby se ti, kteří jsou živi, všichni stali evangelisty? O ne, tam je napsáno něco zcela jiného. **Aby již nežili sami sobě!** Všímáš si toho rozdílu? — Víš, je docela dobré možné, že se někdo stane i evangelistou, a přece zcela klidně žije i dále sám pro sebe. Nás „starý člověk“ má totiž zrádnou náklonnost stát se po obrácení najednou strašně zbožným. A obvykle se to děje tak rafinovaně, že to ani sám nezpozoruješ. Rozhorliš se pro všechny možné věci, až v jedné chvíli překvapen zjistíš, že je nekonalo pro Spasitele, ale pouze a jedině ke své větší slávě a cti. A taková náboženská aktivity je Bohu ohavností.

Křesťan musí být člověkem, který již nežije sám pro sebe. Nedychtfi již po vlastní cti a nesleduje svou vlastní vůli. Nebot při všem, co činí, klade si otázku: „Páne, co chceš, abych činil?“ Jeho „starý člověk“ je s Kristem pohřben v smrti. A slavnostní pohřeb této „mrtvoly“ se v Bibli nazývá křtem. **Pokud jsi ještě nezemřel svému „já“, nepodaří se ti ani zjistit, jaký je Boží plán s tvým životem.** Teprve až se vzdáš všech svých vlastních plánů, zjeví ti Pán plán svůj.

Avšak k vzdání se vlastního „já“ je potřebí vědomého činu. Jestliže tototo poselství nechceš nechat nepovšimnuto, ale chceš se podle něho poslušně zařídit, otevři své srdce plně slovům 2. Kor. 5:15. Dovol jim proniknout až do hlubin své duše. A pak odejdi na místo, kde budeš sám, a kde budeš moci o všem v klidu s Pánem pohovořit. Zcela určitě tě bude slyšet. A hned, jakmile Mu složíš k nohám všecky své (i zbožné) plány, bude On mluvit k tobě. Měj však na paměti, že Bůh svým dětem dává pokyn vždy jenom k těm nejbližším krokům, neboť tímto způsobem zůstáváme na Něm závislými. A čím blíže zůstáváme u Něho, tím více nám On také zjevuje ze Svého plánu, který má s naším životem.

A nyní ještě jednu dobrou radu. Dávej, prosím, pozor na to, že **Pán tě chce použít i na tom místě, kde nyní žiješ a působíš!** Přemýšlel jsi již někdy o tom, že Pán má svůj plán i s lidmi, kteří bydlí v tvém okolí? Tady chce použít tebe, aby bylo oslaveno Jeho jméno. **„A všecko, což byste koli činili, jako Pánu a ne lidem“** (Kol. 3:23). Zdalipak je Pán tvým životem již do té míry představován, že jsi Jeho čitelným dopisem? Lidé v našem okolí velmi potřebují právě toho, abychom my, křesťané, byli svým životem výkladní skříní evangelia.

Co mi tedy přinese příští rok? Bůh má svůj plán i se mnou. Záleží na tom, zda chci být poslušen a podřídit se Jeho vůli. Pak poznám, že Jeho plány se mnou jsou o pokoji a nikoliv o trápení. Budu krok za krokem objevovat Jeho milost a lásku, projevovanou ke mně. Jsem však skutečně hotov vzdát se svého „já“?

Ježiš umřel za tebe. — Chceš žít pro Něj?

J. G.

S Kristem ukřižován jsem. Živ jsem pak již ne já, ale živ jest ve mně Kristus.
Gal. 2:20

LEN PÄŤ MINÚT

Na svetovej kresťanskej konferencii bolo dané jednotlivým rečníkom päť minút času na prejav. Jeden z nich, známy vedec, povedal:

„Za päť minút sa nedá vela povedať, ale sa dá vela urobiť. Za päť minút môžu podpáliť mesto, prevŕtať dieru na lodi, aby sa potopila, zameškaň kanák môže zničiť celý život, za päť minút sa môže zrútiť do záhuby človek.“

Ale práve za tých päť minút môže niekto dosiahnuť spasenie, ak sa rozhodne pre nový život s Ježišom.“

Velmi pozorne využívaj každých päť minút. Stratené peniaze sa ti môžu navrátiť, ale premrhaný čas nie. Preto se snaž vázne využiť svoj čas.

NÁVŠTEVA PÁNA JEŽIŠA

Keby fa dnes navštívil Pán Ježiš, čo by si musel pred Ním ukryť, aby to nevidel? Možno by to boli knihy, noviny, obrazy a i.

Co by si zatajil pred Ním? Aj vtedy by si bol taký tvrdý a nevlídný? Mohol by si s Ním hovoriť o takých veciach, s ktorými sa zamestnáva a ktoré ľa bavia? Mohol by si Mu predstaviť svojich priateľov, alebo by si sa za nich hanbil? Svoj voľný čas by si trávil ako inokedy?

Požiadal by si Ho, aby stále s Tebou bol a nikdy od teba neodchádzal? Uvedomuješ si, čo On zaslúbil: „Ja som s vami po všetky dni až do skonania sveta“ (Mt. 28:20)?

Lebo kráľovstvo
Božie nezáleží
v slove,
ale v moci

1. Kor. 4:20

SLABOST SLUŽEBNÍKA

Apoštol Pavel byl šťasten, že byl pro svou věrnost uznán Pánem způsobilým pracovat na Jeho vinici. Směl vypravovat na místě Kristově o Božím smíření pro člověka, o tom divu Jeho lásky, v niž připravil skrze Pána Ježiše Krista spasení pro člověka (1. Tim. 1:12). Předmětem Pavlových myšlenek i kázání byl Ten, který zmínil na golgotském kříži za naše hřichy, byl pohřben a vstal z mrtvých pro naše spravedlnění. S touto zvěsti šel za lidmi, toužil po tom, aby zvěst evangelia se rozšířila do nejvzdálenějších krajů. Pavel nestavěl na cizím základu. Snažil se lidem sloužit k dobrému: „A protož jeden každý z nás bližnímu se lib k dobrému pro vzdělání“ (Rím. 15:2). Nenutil věřící, aby uzdravovali, nenutil je, že se musí obřezovat jako byl on. Znal lidí, kteří hlásali Krista ze závisti a jiných ponutek (Fil. 1:15). Setkal se se Židy, kteří chtěli vyhánět nečisté duchy jako on a nedokázali to (Skut. 19:13). Ne, nejdé napodobovat divy, které kouali apoštоловé.

Mnozí lidé mají sklon druhým vnucovat své názory, své poznání, přetahovat je do společnosti, která právě jim vyhovuje. Bývají to muži a ženy s pevnou vůlí, tvrdosíjní, neústupní, ctižádostiví, kteří chtějí být v popředí, proto přicházejí často s něčím „novým“, nějakým „vyšším, zvláštním poznáním“ a toto „nové“ chtějí vnutit dalším věřícím nebo dokonce i celému sboru.

Pán Ježiš postavil před nás služebníky, kterým zjevil Svou vůli. Zůstáváme v učení apoštolském (Sk. 2:42). Jeho Slovo se nemění tak, jakž On se nemění. Ti, kteří usilují přinutit druhé, aby mysleli jako oni a mluvili jako oni, vnásejí do společnosti nepokoj, nejsou k dobrému a pro vzdělání. Bůh nás chce vychovat do obrazu Svého Syna, ale ne do obrazu člověka, kterého už jednou vyhnal z ráje. Proto potřebujeme být sebekritičtí, musíme uznat, že Bůh dal člověku svobodnou vůli a to nejen mně, ale i druhým, a že církvi Páně dal Duha svatého, který vede k společnému a nerozdvojenému obecenství. A. Ro

Kedysi istý kolportér pri návštive malej osady vydal svedectvo a ponúkol Bibliu mladej žene. „Ujko ja si takú knihu nekúpim, lebo to je len pre staré babky. Keď budem stará, potom budem mať dosť času zaoberať sa takými vecmi.“ Kolportér ju vypočul, a preto, že bol sparný letný deň, vypýtal si niečo na pitie. Žena mu ponúkla pohár kyslého mlieka. Muž s poďakovanim mlieko vypil a podal jej pohár so slovami: „Tu máte, teraz pite vy!“ Žena videla, že pohár je vyprázdený, iba po vnútornej strane stekali pozostatky mlieka ku dnu. „Ach, vy nehanebník, toto po vás ja mám piť! Užaj sa berte preč, nevdačník jeden!“ šermovala mu pred očami pohárom. „No ved sa nehnevajte na mňa nechcel som vás uraziť, len som vám chcel ukázať, ako vy nakladáte s Bohom“, povedal jej kolportér. Keď sa mladá žena nechápavo na neho pozrela, pokračoval: „No vy predsa to isté chcete urobiť Pánu Bohu, čo som teraz ja urobil vám. Chcete sama piť svoj život, mať ho iba pre seba a Pánu Bohu, ktorý si zaslúži, aby s te Mu venoval celý život, chcete dať iba dni staroby, iba nechutný zbytok svojho života?! Môže mať z vás Pán Boh radosť? Či nie je to veľká nevdačnosť?“

Ako mnoho mladých ľudí sa podobá tej mladej žene vo svojom pomere k Bohu! Netvrđia, že v Bohu neveria, lebo im to nedovolí ani rozum, ani srdce. Ale v podstate sú neveriaci, lebo neveria Bohu, neveria, že len život Bohu oddaný a Ním vedený je skutočne radostný a užitočný. Ako ty, môj mladý priateľu, myslíš o tejto veci?

V 12. kapitole knihy KAZATEL je rada Božieho Slova o tejto veci. Budeme sa chvíli zaoberať prvými siedmimi veršami.

„A pamätaj na svojho Stvoriteľa vo dňoch mladosti, kým neprídu dni zlého a nepríbližia sa roky, o ktorých povieš: „Nemám v nich záľuby.“ Je toto dobrá rada? Nemá právo sa o nej vyslovíť ten, kto ju neprijal a podľa nej sa nezariadił. A keď sa spýtame tých, ktorí ju uposlúchali, hovoria všetci jednoznačne: „Áno, je dobrá.“ Ona je určite dobrá preto, že ju dáva sám Stvoriteľ svojmu stvoreniu. On ako Stvoriteľ sa stvoril a to nie preto, aby si bol smutný, sklamaný v živote, nie preto, aby si nevedel odkiaľ prichádzať a kam ideš, ale ta stvoril preto, aby si žil plný, slobodný, radostný a užitočný život. Takým životom môžeš žiť len vtedy, keď si na Božej ceste. Máš sa tedy staraf o Jeho vôle a Jeho vedenie vo svojom živote.“

Mnohí veriaci ľudia vyznávajú s radosťou, že po uverení v Pána Ježiša ako vo svojho osobného Spasiteľa, je ich život naplnený šťastím, že tento krok neľutujú a že ľutujú iba to, že Pána Ježiša neprijali už prv.

Dni staroby spravidla neprinášajú ľuďom potešenie. Ich popis je skrytý v ďalších veršoch tejto kapitoly. Co je to tam za čudnú reč? Iste nejeden

mladý čitateľ sa pozastaví v nechápavosti nad týmito veršami. V nich je obraznou rečou opísaná staroba s jej príznakmi.

Uvádzame prvých sedem veršov 12. kapitoly knihy Kazatel aj so stručným vysvetlením.

A PAMÄTAJ NA SVOJHO STVORITEĽA VO DŇOCH SVOJEJ MLAĐOSTI, KÝM NEPRÍDU DNI ZLÉHO A NEPRIBLIŽIA SA ROKY, O KTOŘICH POVIEŠ: NEMÁM V NICH ZÁĽUBY;

kým sa nezatmie slnko i svetlo i mesiac i hviezdy a kým sa nenavrátia husté oblaky po daždi,

kým nestratíš radosť zo života, keď i slnko sa ti bude zdať málo žiarivé i hviezdy málo jagavé a kým ti život úplne nezovšednie,

toho dňa, keď sa budú triast strážcovia domu

a nakrivia sa silni mužovia
a prestanú pracovať melúče,
pretože ich bude málo

a zatmia sa tie, ktoré vyzerajú
z okien

a zavrú sa dvere do ulice
pri slabom zvuku mlyna
a človek povstane na hlas
vtáka

a mlčiac budú sa krčif
všetky dcéry veselého spevu,
aj vysokého miesta sa budú báť
a budú vidieť strachy na ceste,

kvitnúť bude mandľový strom
a fažko sa povlečie kobylka

a poruší sa žiadost,
lebo človek ide do domu
svojej večnosti

a po ulici vôkol budú
chodiť oplakávajúci;
kým sa neroztrhne strieborný povraz

neodvážiš sa kráčať do kopca,
zlakneš sa každej cesty a
cestovania,

na bielo sa sfarbí tvoja hlava,
tvoja chôdza sa zmení na
fažké vlečenie,
stratiš žiadost k pôžitkom
i chuf k jedlu,

lebo ideš na miesto, kde budeš
tráviť večnosť
a ľudia sa budú pripravovať na tvoju
smrť i pohreb;

kým sa nepretrhne súvislá niť
tvojho života

a neporuší sa tvoj organizmus
a prameň života i Božej lásky
už nebude môcť naplniť telo

a neskončí sa kolobej tvojho života
a tvoje telo hodia do hrobu.

A TAK SA NAVRÁTI PRACH DO ZEME, AKO BOL A DUCH SA
NAVRAŤA K BOHU, KTORY HO DAL.“

S akými pocitmi čítas tieto slová? Z nich jasne vyplýva, že snáď zostáraň a potom zomrieš a konečne sa postaviš pred Bohom. V týchto veciach iba zostánutie nie je isté, to ostatné je úplne isté. Život človeka je približne rozdelený na dvadsať rokov mladosti, štyridsať rokov starosti a dvadsať rokov staroby. V samotnom zemskom živote niet stálej radosti, zemskej veci ju neposkytuju. Preto sa oplatí posluchať radu prvého verša: „Pamätaj na svojho Stvoriteľa vo dňoch svoje mladosti.“ Tak sa ti otvorí brána radostí,

tak nájdeš vyslobodenie z neresti, tak nebudeš žiť zbytočne, ale nájdeš životný zmysel a uplatnenie, tak sa nezlakneš vstupu do večnosti.

Pán Ježiš Kristus vydal celý svoj život za teba. Koľko zo svojho života si ochotný venovať Jemu? On ta tak zamíľoval, že vydal za teba samého seba a umyl fa od tvojich hriechov svoju krvou. Ako miluješ ty Jeho? Polovičná láska nie je láska. Venuj Mu to najlepšie svojho života — mladosť. Nik, kto to urobil, nefutoval toho ani v dňoch svojej mladosti, ani v starobe. Využi svoju šancu!

-ik-

MILOVATI BUDEŠ PÁNA BOHA SVÉHO

Lze na někom lásku vynucovat? Lze ji nějakým zákonem přikazovat? Je člověk vůbec schopen vyvolat v sobě lásku svým čtením?

ELIZEUS byl v pilné práci na poli, kde s dvanácti spřeženimi volů oral brázdu svých „životních nadějí“. Stačil však styk s ELIÁŠEM a zahalení v jeho pláště, aby se zjevily skutečné tužby a žádostí Elizeova srdce, v nichž spatřoval svůj životní smysl.

Elizeovo srdce není v pole jeho otce s pluhem a voly, které bezpochyby od něho zdědí, ale u Hospodina, u Jeho věcí, u Jeho díla! Tak bez jakýchkoliv rozpaky se doveče odpoutat od svých nejbližších — od jejich životního stylu, dává vše, co má, druhým, vstane, jde za Eliášem a — přisluhuje jemu (I. Král. 19:19-21).

Zde je obrazně ukázán vznik Boží lásky u člověka:

1. Bůh opouští své místo (Láska přichází z aujmot své postavení) — „...a tak odešel od tudí“ (v. 19),
2. nalézá člověka v jeho vlastní situaci, námaze, starostech, spontaností — „našel syna Safanova, an ore a dvanáctero spřežení před ním, sám také byl při dvanáctém“ (v. 19),
3. přikrývá pláštěm svého soucitu a milosrdně klebet lidského údělu — „jda mimo něj Eliáš, uvrhl plášt svůj na něj“ (v. 19),
4. reakce lidského srdce na dotyk Boží lásky — dává průchod nejušlechtiliejsím tužbám, přáním a žádostem a přednost těmto před vším, co dosud poznalo a vlastnilo, v čem až doposud hledalo své uspokojení.

Elizeovi na tom velice záleželo, aby naplnil svůj život nejvzácnějším obsahem a smyslem — aby bylo využito všeho, co je a co vlastní nejvhodnej-

ším a nejhodnotnějším způsobem. Tento druh „milování sebe“ je přirozeným předpokladem pro hledání Boha — pro hledání ideálu dobra, pravdy a krásy — pro hledání, nalezení a získání pravé LASKY!

Tento náš přirozený předpoklad pro lásku má Bůh na myslí a má plné právo od nás očekávat v tomto směru i naše úsilí! V tomto smyslu vyjadřuje svou vůli, přání a současně touhu po nás: „Milovati budeš...“ — protože tužby po dobru, pravdě a krásnu jsou nám dány a „...Pána Boha svého“, protože nemůže existovat v touhách lidského srdce nic vyššího nežli jejich ideál — ideál toho nejzázračnějšího v životě, co mu dává smysl — ideál LASKY — BŮH, jehož si ctím a vážim naděje vše a jemuž se nemám nikdy zpronevřít!

V praxi jde v podstatě o to, zda si nechám tuto touhu někým nebo něčím vzít — v sobě uspat, ubít... zda při tom „orání na Satanově poli“ neulpí mé oko na hlíně, mé ucho nezhrubne chřestěním kamení a dupotem tažných zvířat, má ruka nesrosté s pluhem a bicem, můj hlas nezdrsní pobízením spřežení a noha neopustí jordánské nížiny“ ... zda mé všecky původní touhy se nakonec nespokojí pouze časou žní...

Zda zůstanu vnímatvým pro tu závratnou skutečnost, že onen „bůh mých ideálů“ není pouhým snem mých naivních vždy nesplněných a nesplnitelných přání, ale ŽIVÝM BOHEM, daleko překonávajícím vše, o čem jsem snil, Bohem, který existuje již přede mnou a mými ideály — a právě proto a jen proto je mám a mohu mít!

Zda Jej nenechám odejít ze svého života v oné úžasné chvíli, kdy do něho právě On bez jakýchkoliv mých po-

chyb vstupuje, kdy „Jej vidím“, kdy které On tak zjevně prokázel jako Boží „slyším Jeho hlas“, kdy „cítím dotyk Ježíši, které jsem se já bál dříve vyznat, než opustit vše, co mne svazuje a — jít za Ním! Pán Bůh můj — onen Živý — příčina mých tužeb a ideálů, které jsou tak často v tragickém rozporu s životní prázou — přišel za mnou jako člověk v PÁNU JEŽÍŠI KRISTU, zjevil mi lidským způsobem pravé božství a božským způsobem pravé lidství. Ukázal mi, jak ztělesnění všech těchto ideálů na naší zemi je lidem prakticky nepohodlné, nepřijatelné, nemožné — „utopicék“, že pouze KŘÍŽ je východiskem: buď k tomu, jak se člověk může zbavit Boha s Jeho požadavky — nebo — jak se může člověk zbavit svého odporu k Němu — svých hříchů a hříšné přirozenosti!

Volil jsem a je rozhodnuto! Poznal jsem svůj ztracený stav — že mi byl Pán Ježiš přes mé všecky touhy po pravdě, dobru a kráse až dosud nepohodlným a nepřijatelným, nemilovaným... a tak jsem musel vyznat své hřichy a přijmout Jej za svého Pána a Spasitele. Nemohl jsem jinak, když přesto, že jsem Jej také „ukřížoval“, On mne „zahalil do svého pláště milosrdenství a soucitné lásky“, který jsem pocítil ve chvíli, kdy k mému srdci proniklo Jeho slovo: „Otče, odpust mi... vždyť on neví, co činí!“ Je rozhodnuto! Uslyšel jsem Jeho hlas a využil jsem oné vzdálené chvíle, kdy On šel kolem mne a zavolal na mne! Jsem Jeho, jdu s Ním a půjdu všude, za Ním! Od chvíle, kdy „Jeho plášt“ na mně spočinul, nemohu jinak, než dát plně průchod tomu hnuti svého srdce, chtěním!

Tak doveče nyní i ty s Božím mužem Elizeem — „rozvazovat své tělesné svazky pro duchovní obecenství“, „spalovat své pluhy existenčních starostí“, „zabitjet a rozdávat voly svých pozemských pracovních úspěchů“, „vslát z pohodlných šablon svých životních návyků“, „jít za Eliášem (= Hospodin je Bohem) — za Pánem — úzkou cestou jeho nepochopení lidmi“ a „přisluhovat Jemu tím, co máš a jak to doveče!“

Počátkem pravé lásky v životě člověka je tedy setkání s LÁSKOU BOŽÍ a její první doménou — SRDCE — sídlo našeho citového života, charakteristického tužbami, žádostmi, přáními a chtěními!

Kk

4krát SPURGEON

Viera je živá, snaživá, činná, mocná; nepýta sa, či dobré skutky robí, ale ich vždy robí. Kto však dobré skutky nerobí, je človek bez viery.

Chyby druhých nám majú byť zrkadlom, aby sme videli svoje.

Musíme panovať nad svojimi myšlienkami, lebo sa ľahko obrátia proti nám a stanú sa našimi nepriateľmi; budú ti tažké a vtiahnu fa do skazy.

Pri práci sa majú viacej pohybovať ruky, ako jazyk.

jk-

Srdce

SRDCE KAMENNÉ — Ezech. 36:26-27

Transplantace je výměna srdce, není to nic nového. Čtenáři Písma o ní vědí, dítky Boží ji prožily. Na svět přicházíme se srdcem kamenným, plným sobectví, samolibosti, pýchy a vzdoru. Tvrdé je vůči bližním. O tom svědčí podnes potoky krve a moře slz. Vzdorné je vůči Bohu, vzpíná se, rebeluje, zrazuje. Co pomůže? Jedině zákrok nebeského Chirurga. Operace pokárním a znovuzrozením mocí Duha: změní myšlení, ovládne vůli, usměrní nový život.

SRDCE ČISTÉ — Žalm. 51:12

Při výměně kamenného srdce, ke které dochází často i pádnými ranami, zůstanou ještě různé zbytky, úlomky zlozvyků, žádostí, sklonů i vášní. Časem přicházejí na svět a zraňují. Ani ti nejzdárnejší věřící nejsou ušetřeni hořkého sebepoznání bolestné zkušenosti, — žel i pokoujícího pádu. Tím vroucnější je volání: Dej opět srdce čisté, Pane! Obnov, posvět, pomoz bdit. Tak čisté, aby se v něm zrcadlila Tvá krása, svatost i sláva. Pod mocí Tvého Ducha ...

SRDCE UTVRZENÉ — Zid. 13:9

Srdce upevněné Boží milostí je stálé, zakotvené v Pánu. Jemu je tak zasvěcené, že Pán má stálý přístup do všech síní i komor srdce, jež se nedá již zvliklat rozličným učením, názory světa neb vlnami etéru. Bere vše z jediného oltáře — to je kříž Spasitele. On sám, On je mým pokrmem, zřídlem, oltářem i knězem (v. 10). Srdce Pánem utvrzené pak tluče radostným rytmem melodie dísků a chvály svědectví.

SRDCE ROZŠÍŘENÉ — Žalm 119:32

Nejdé zde o nemoc rozšíření srdce a konec běhu. Rodíme se totiž se srdcem zúženým na pouhé Já, jež tam trůní a vládne, než přijde On, Pán a Král. Rozšíří srdce láskou. Je v něm dost místa pro všechny blížní i nepřátele. Rozšíří je radostí, laskavostí, zájmem o bolesti trpících. Je angažované pro službu ubohým, unoveným a zoufajícím u „linky důvěry“. Citlivé pro rozkazy Páně. Stále aktivní a dávající do pohybu všechny údy své i sborové.

SRDCE DVOJITÉ — Žalm 12:3

Clověk s takovým srdcem je dvojí myslí (Jak. 4:8), má srdce zlé a nevěrné (Zid. 13:12). Je to srdce pokrytecké, rozpolcené, obojaké, dvojí tváře. I při věřících? Žel, že ano. Ananiáš a Zafira; Šimon (Sk. 8:21), Démas i Samson. Jaká v tom výstraha i výzva! Na každý den pod rentgen Slova a moci Ducha. Ať zasahuje, mění, zbabuje té druhé myslí — tělesné, opatrnické, světské. Ať platí: my pak máme mysl Kristovou, tj. naše mysl je plná Krista. k Němu zaměřená, zaujatá Jeho plány, vůlí, programem i službou.

SRDCE ZPÍVAJÍCÍ — Kol. 3:16

Je naplněno Slovem Kristovým, žalmy. Je plné Boží moudrosti, jež učí a napomíná nejprve sebe a pak další vespolek... Překypuje vděčnou chválou, s porozuměním i pro nové písničky — spirituály a kánony. Srdce s přitažlivou mocí, připravující postup evangelia k srdcím lhotejným, zklaštaným, uzavřeným a nešťastným. Taková srdce v rodinách, ve sborech, na pracovištích — jak se vše změní! Pane, zasáhní, naplní, rozezvuč, vyladí! A to vše započni u mne!

SRDCE VYLÉVAJÍCÍ — Žalm 62:9

Podobně jako z nádob vyléváme špínu, kysající odpad a věci nechutné, tak i ze srdce musíme odstranit všechno, co se usazuje, zkaluje výhled víry, narušuje vztahy. Proč u mnohých ustal zpěv radosti a nové písni? Opomněli stále vylévat, vyznávat, odpoutstět i opouštět před Jeho obličejem. On je útočiště, v Něm je

naděje. Není tak zlé usazeniny, hříchu, hořkosti a viny, aby nepomohl. Jen jdi k Němu, On ti odpustí, očistí tě a naplní novým obsahem. Pak bude mnou i tebou oslavěn.

SRDCE HOŘÍCÍ — Luk. 24:32

Učedníci na cestě do Emaus výšli v Jeruzaléma zahořklí, zklamaní a nešťastní. Až když prožili předivné setkání se Vzkříšeným a Jemu vše vyznali, srdce až do dna vylili a žádostivě naslouchali Jeho slovům, pak byly jako balzámem zahojeny jejich rány. A srdce prozářené přítomností Pána pojednou vzplánu. Bylo nově zapáleno Jeho láskou. Už hoří! Jak si mohou nechat vše pro sebe? Už běží! Kéž by hořelo i v nás! Církve hořících svědků, sbory planoucích pochodní, štafeta Kristových vyznavačů, běžící světem, zapalující srdce. Nohoříš-li, nezapálíš! Ze u tebe právě zhaslo? Nuže, opět ke kříži Golgoty, až k hořícímu srdci Pána Ježíše!

KTERÉ SRDCE MÁŠ — KTERÉ SI VYPROSÍŠ?

L Mach

BOHA

Omezování

„Můj synu“, mluví tichý hlas, „naplnil bych tě svou plnosti, zmocnil se tě, užil bych tě ke své slávě, ale nechtěl jsi. Nebyla to tvá malichernost, tvá omezená schopnost, jenž mně překážela, ale to, že jsi se nestal průchodem, kterým by mě plnost zasáhla životy jiných. To je vše, co jsem od tebe žádal, ale tys mne omezil. Stal jsi se nádrží, kde stojí voda a vysychá. Chtěl jsem tě učinit pramenem prýstici vody pro jiné. Chtěl jsi být požehnaný, já jsem tě chtěl učinit požehnáním pro jiné. Chtěl jsem ti učinit život modlitbou, kterou by mě moc plynula k jiným. Tys učinil modlitbu povinnosti. Chtěl jsem tě učinit hlasem volajícím, zpytujícím, usvědčujícím, chtěl jsem vložit do tvých úst slova o spasení, slova potěšení, ale ty jsi mne omezoval.“

Rozumoval jsi, bál ses lidského mínění, toužil po popularitě, Nemohl jsem tě použít. Učinil bych tě vichřicí, která by otřásla, očistovala a vykorénovala, tys však raději chtěl být příjemným vánkem, který blažil lidí.

Synu můj, ještě není příliš pozdě. Mnoho jsi promarnil. Dáš mi však to, co ještě zbyvá? Kdysi jsi říkal, že mne miluješ a chceš mi sloužit za každou cenu. Myslil jsi to opravdu nebo to byla pouhá slova veřejné modlitby? Chceš-li, přijmu tvou výzvu, protože mě moc je omezená nedostatkem lidí, kteří chtějí mé nejlepší. Máš dost odvahy být opovržen, nepochopen a pochládan za fanaticka? Máš dost síly, abys vydal všanc svou prestiž u lidí? Díváš mi, že pro tebe vykonám i nemožné? Pak, ó synu mé nesmírné lásky, neboj se, stůj a viz spasení Boží.“

Vybráno

Ludský život môžeme zobrazniť trojuholníkom. Predstavte si mladého človeka okolo 20 rokov. To je základňa trojuholníka. Celý život leží pred ním. Je zdravý, má vzdelanie, môže byť pekný, nadaný. Ale žije bez Boha. Po 10 rokoch bude ženatý – vydáta, život je už užší, má spoločníka v živote. Manželstvo prináša zodpovednosť. Je plne zapojený do práce v spoločnosti, už nemá takú voľnosť pohybu. Tiež okruh priateľov sa zúžil.

Po ďalších 10 rokoch má starosti s deťmi, v zamestnaní má väčšiu zodpovednosť, znova sa ten jeho život zúžil. A po 10 rokoch, keď má okolo 50, už sú deti z domu preč, ale pribudli nové starosti. Už nie je tak zdravý, cíti rôzne bolesti, už ani toľko necestuje, nemá toľko energie v práci. Za ďalších 10 rokov možno že už nie je s ním manželský druh, cíti sa osamotený, nemá priateľov. Prichádzajú možno i finančné starosti, atď.

Pomaly život končí, stále a stále sa zužuje. Človek si staže, že ten život rýchlo ubehol. Cím je človek starší, tým čas viacej uteká. A na vrchole trojuholníka človek opúšta svet a prichádza všetko po jednom: jedna smrť, jeden pohreb. Tak myslia ľudia. Život prejde a odchádzajú bez nádeje, bez potencionia, s prázdnymi rukami.

MOŽNO, ŽE JE TO TVOJ ŽIVOT.

Ale podívajme sa na inú cestu, ktorou kráča človek s Bohom.

Mladý človek prichádza nejakým spôsobom do styku s Božím Slovom. Skrze Pána Ježiša Boh vstupuje do jeho života. Niečo sa s ním stáva. Možno ticho, možno je to ako explózia. Obrátenie, znovuzrodenie! Život začína. Je to život v spoločnosti s Bohom. Nachádza partnera na večnosť – v Pánu Ježišovi. Počiatok je úzky, je to trojuholník postavený na vrchol.

Po 10 rokoch je tento človek ženatý, ale jeho život sa rozširuje. Naučil sa poznávať nové veci v Božom Slove. Partner tiež kráča v obecenstve s Bohom, idú cestou spoločne. Môže mať starosti, ale nie je sám – nie sú sami.

Po ďalších 10 rokoch je život znova širší. Deti prinášajú starosti, ale pre veriacu rodinu je to radosť, požehnanie – život sa rozširuje, človek má radosť zo služby pre Pána, obdivuje Pánove divy vo svojom živote. Počet jeho priateľov, veriacich ľudí, sa rozširuje a toto priateľstvo neumiera. Za 10 rokov sú deti preč z domu, ale ak boli vychované podľa Božieho Slova, vzali si partnerov z kruhu veriacich. Má väčšiu zodpovednosť aj v zamestnaní i zdravie možno neslúži najlepšie, ale vie, kde má s týmito starostami ísf.

A život sa stále rozširuje. Pán ide s ním. Má hlboké poznanie Jeho milosti. Môže slúžiť, svedčiť, pomáhať druhým. Desaťročia prejdú a nachádza v Božom slove nové a nové poklady, život sa rozširuje, a keď pride smrť, tak ona neznamená koniec, ale sú to dvere do večnosti. Vchádza do slávy. To nie je sen, fantázia, ale skutočnosť. Boh stojí za svojim Slovom! Vojdeme do Jeho slávy.

Pred mnohými rokmi zoznámil som sa s istým bratom, ktorý sa obrátil v roku 1942. Pracoval v oceliarni. Spolupracovníci sa rúhali Bohu a jemu

sa často posmievali. Hovorili: „Dávame vám lehotu 3 týždne a potom obrátenie bude preč.“ Prešlo 20 rokov, ale on bol verným nasledovníkom Pána. Onemocnel. Skoro 3 roky ležal doma nemocný. Keď som ho navštívil, radoval sa. Stále hovoril o Pánu Ježišovi. Všetci, ktorí ho navštívili, odchádzali od jeho posteľ potesnení. Krátko pred smrťou oznámil bratom, ako si predstavuje pohreb: „Keď ma budete vynášať v truhle, budete spievať pieseň „Ó, mesto nádherné sväté...“ To bude sláva, v tom večnom domove. – Asi 300 ľudí na pohrebe počúvalo túto pieseň a len málo očí bolo suchých. Zo života, ktorý sa rozširoval, nakoniec prešiel do života slávy. To je trojuholník pravého dieťaťa Božieho.

Podívajme sa na trojuholníky života dvoch mužov: Judáša a Pavla.

Judáš bol vyvolený z mnoho miliónov ľudí, aby bol apoštolom, aby išiel na strane Pána Ježiša. Tri roky Ho videl, Jeho divy, keď slepi uvideli, chromi začali chodiť, mŕtvi boli vzkriesení. Videl Boha v tele, počul nové učenie. A predsa, vzal si život a stratil večnosť.

Mohol dať celý život pre Boha, mohol byť podivuhodným nástrojom v Božej ruke, mohol ako apostol Ján žiť dlhý život v službe pre Neho. Ale on skončil krátkym životom. Spáchal samovraždu, vydal sa satanovi. Namiesto, aby bol zdrojom požehnania, je jeho meno na celom svete symbolom zradky. Koľko je ľudí menom Pavel, Peter, Ján – a koľko s menom Judáš? Či chceme alebo nie, máme vplyv na ľudí. Bud vplyv pre Boha alebo pre diabla, pozitívny alebo negatívny. Judáš mohol zanechať požehnaný vplyv pre celý svet a miesto toho tam, kde je reč o zrade, predaní priateľa, myslí sa hned na Judáša. On stratil celú večnosť. Príliš miloval peniaze.

Pavel bol správny Zid, vychovaný v náboženstve, podľa prikázaní obrezaný, farizeus medzi farizejmi. Ak niekto mal nejakú prednosť dosťať sa do neba na základe výchovy v náboženstve, tak to bol Saul Tarzenský. Ale ani výchova, ani náboženstvo nemôžu zaistíť cestu do neba. A tak tento pyšný farizeus na ceste do Damašku, kde chcel prenasledovať kresťanov, padol na piesok púšte ako slepý, a tak sa stretol s Pánom Ježišom. Pyšný farizeus kapituloval, obrátil sa. „Kto si a čo chceš, aby som robil?“ To bola v živote Saula explózia. Vedený bol do Damašku ako malé diefa. A hned bol obklopený nepriateľmi. Niekoľko rokov strávil na púšti. Jeho život sa začal rozširovať. To vidime i na jeho cestách.

1. misijná cesta zahrnula Malú Aziu;

2. a 3. misijná cesta smerovala až do Európy;

posledná cesta končila v Ríme, kde svedčil pred cisárom.

To bol život stále sa rozširujúci, trojuholník postavený na vrchol! To bol protiklad Judášovho života. Život odovzdaný Bohu a ľuďom. Všade znamenal Božie požehnanie a znamená až dodnes. Napísal polovicu Nového zákona, milióny veriacich sa učia práve z jeho epištol. Dodnes pôsobí kladne, pozitívne. Slúži k Božej cti.

A aký je tvój život? Aký vplyv vyvoláva tvój život? Aké zanecháva ovocie? Je život Ježišov zjavený na tvjom tele? Pavel na konci života mohol povedať, že bojoval výborný boj, beh dokonal a vieri zachoval. Dobehol až do ciela. Nenechal sa zviest, bol verný až do konca. To je protiklad Judáša, ako svetlo a tma. Pavel videl korunu spravodlivosti, ktorá bola prichystaná jemu, ale i všetkým, ktorí milujú slávny príchod Pána (2. Tim. 4:7-8).

A čo teba čaká? Budeš medzi zástupmi svätych žiť večne v tom novom živote? To je pečať Božích detí: ich život začína na tomto svete pokánim, bodom-okamžíkom v živote, a potom sa rozširuje až do večnosti ako trojuholník, ktorého základňa je nekonečne veľká.

Milý čitateľu, rozširuje sa trojuholník tvjeho života? Robíš pokroky? Alebo si upadol do hriechu, stal si sa neposlušným Božiemu Slovu a teraz stagnuješ? Prítek Božieho požehnania ti nemôže byť k dobru, pokial nenadobudneš obecenstvo s Ním. A On si praje, aby tvor pokrok bol zjavný všetkým (1. Tim. 4:15).

Podľa služby br. Grumbauma upravil -jos.

POKUŠENÍ

Ďábel je znepokojen, když si křesťan zvolí Boha a bližní. Zaútočí v nečekaném okamžiku a v některém úseku práce, skrývaje své pokušení za zpěvem lásky, ale později zaútočí s větší silou a s větší prohnaností.

Bůh dopouští tuto dobu zkoušky a mnohdy je jakoby hluchým k volání dítěte, aby je tak vyzkoušel a přinutil k větší důvěře. Křesťan nenajde klidu dříve, dokud nebude důvěřovat úplně Bohu a nikoliv vlastním silám.

Jenom malíčké děti se dávají vést Bohem.

„Potom vstoupil na loď a jeho učedníci ho následovali. A hle, moře se rozbouřilo tak, že loď byla zaplavována vlnami; on však spal. I přistoupili, vzbudili ho a řekli: Pane zachraň nás, hyneme! A řekne jim: Proč se bojíte, malověrní? Tu vstal poručil větrům a moři, a nastal veliký klid“ (Mat. 8:23-26).

„Vpravdě vám pravím: neobráťte-li se jako děti, nevezjdete do nebeského království“ (Mat. 18:2-3).

Pane, nemohu již více,
jsem zlomen,
jsem zničen.
Od rána už zápasím, abych unikl pokušení, které pomalu
a jemně, přesvědčivě, smyslově a smyslně přede mnou
tančí jako děvče před boudou na výročním trhu.
Nevím už co mám dělat,
nevím už, kudy kam,
honi mne, pronásleduje, doráží.
Uteču z jednoho pokoje, a čeká na mne klidně usazeno na pohovce
v druhém pokoji:
vezmu se rukou noviny, a skrývá se tam za slovy
hloupého článu;
vyjdu na procházku a usmívá se na mne z neznámého obličeje;
obrátím se k němu zády a podívám se na zeď, a usmívá se
na mne z plakátu;
vrátím se k své práci, a ono podřimuje u mého stolu.
Probudím ho, jakmile se dotknu svých věcí;
v zoufalosti se chytím za hlavu a zavřu oči, abych
nic neviděl,
a naleznu ho v svém vlastním nitru mnohem více rozdováděné
a usazené jako doma.
Násilím vrazilo ke mně,
vpložilo se do mého těla,
do mé krve,
až do morku.

SLOVA dětem

Když večer patříš ...

Když večer patříš v hvězdnou říši,
zda pokořen se necitíš,
že vesmíru jsa práškem jen,
chceš, vůle tvá by vládla v něm?

Když večer patříš v hvězdnou říši,
zda před Tvůrcem se neskloníš,
jenž řídí vesmír celičký,
i osud rosné perličky?

Když večer patříš v hvězdnou říši,
zda v nitru hlas ten neslyšíš,
že Bůh, jenž tobě život dal,
chce, bys Jej cíl a miloval?

Když večer patříš v hvězdnou říši,
zda v modlitbě se neztišíš,
Můj Bože, Tobě důvěřím,
buď vůle Tvá, Tys Pánem mým!

MILÉ DĚTI,

časopis dostáváte na konci prázdnin a na začátku školního roku. Mnoho z vás bylo někde, kde jste měly možnost více poznávat přírodu a její krásu a pozorovat i ty krásné hvězdy. O čem jste přitom přemýšlely?

Pro všechny začíná teď nový školní rok. Přeji vám, aby to byl pěkný rok s mnoha krásnými zkušenostmi a zážitky.

Vim, že pro některé z vás znamenají tyto prázdniny také začátek „nového života“ – tak nějak, jak o něm hovoří následující článek.

Napište nám o tom.

Teta Irena

JAK UČINIT DOBRÝ ZAČÁTEK

„Špatný začátek znamená špatný konec“ – je přísloví, které se velmi často osvědčilo. Jak je tedy důležité mít správný začátek, ať je to začátek života, roku, měsíce nebo týdne, nebo začátek nového života – znovuzrození (Jan 3:3) – začátek, který nezbytně má dobrý konec. Neboť, zdaž není psáno „Kteréž ospravedlnil (začátek), ty i oslavil (konec)“ (Rím. 8:30)?

Před 3 000 lety žil chlapec, který učinil tak dobrý začátek, že jeho pověst sahá až do dnešní doby a tvoří předmět inspirace básníkům a ponaučení pro mladé lidi všude.

Jak začal on, tak můžeš začít i ty.

Podívej se na něj tedy, jak dřímá ve svém lůžku v mistnosti stánku v Silo (I. Sam. 1:3, 3:3). Pojednou slyší hlas, volající: „Samuel!“ Rychle odpovídá: „Aj, já.“ Opět slyší hlas: „Samueli“ a po třetí odpovídá Samuel. To ale nevolá Eli! Kdo to může být? Ještě jednou zaznívá jasné volání a tentokrát opětované: „Samueli, Samueli!“ Ach, nyní již ví, že to je Hospodin a moudře odpovídá: „Mluv, nebo slyši služebník Tvůj“ (I. Sam. 3:10). Tak započal jeden, jehož jméno je dnes tak váženo. Udělal dobrý začátek uposlechnutím hlasu Božího. Bůh volal, Samuel odpověděl.

Sleduj historii chlapců a dí-

vek, mužů a žen od dávných dob do dneška a seznáš, že, šlechetní, dobrí lidé žili všichni jak Samuel v poslušnosti vůči VŮLI BOŽÍ a JEHO SLOVU (Komenský, Hus, Lincoln...). Sleduj ale běh těch, jejichž život je skvrnou na stránkách historie a jejichž jména nejsou zapsána v KNIZE žIVOTA a naleznese vztouru proti VŮLI BOŽÍ a neposlušnost vůči Slovu Páně. Můžeš být mladým, nemusíš toho moc vědět z Bible, ale můžeš aspoň začít – právě teď a odpovědět hbitě prostým pravdám evangelia Kristova. Podívejme se, odpovíš-li trojímu Božímu, jak následuje:

1. „Všichni zajisté zhrešili a nemají slávy Boží“ (Rím. 3:23). Jestliže všichni zhrešili, pak jsi i ty zhrešil a v tomto okamžiku jsi hříšníkem před tváří Boží.

2. „Aj, Beránek Boží, který snímá hřích světa“ (Jan 1:29). Jestliže „světa“, tudiž i tvůj!

3. „Pojďte ke Mně – všichni... a já vám odpočinutí dám“ (Mat. 11:28). Zda jako provinilý hříšník získaný tak předivnou láskou odpovíš: „Zde jsem, Spasiteli, přicházím k Tobě?“ Jestliže tak opravdu a v pravdě odpovíš, budeš jako Samuel v pořádku „až do jitra“ (v 15).

Jakou odpověď dás nyní?

O čem si povídáme v besídce?

Po Novém roce nám teta Irena začala vyprávět podobenství. V poslední besídce jsme měli příběh o farizeích, kteří nechtěli, aby lidé poslouchali Pána Ježíše a řídili se Jeho radami. Proto si jeden z nich vymyslil otázku, jíž Ježíš chtěl polapit v řeči. Poslali za Ním svoje učedníky a Herodiány, kteří Mu položili tuto otázku: Má se dávat cisaři daň, nebo ne? Ale Pán Ježíš věděl, že s Ním smýšlejí zle a proto odpověděl způsobem, který vyslané lidé ohromil: „Ukaž mi peníz!“ Když jej ukázal, Ježíš mluvil dál: „Cí je tento obraz a nápis?“ Řekl mu: Cisařův. Odpověděl Ježíš: „Dávejte tedy co je cisařovo cisaři a co je Božího Bohu“.

Tento příběh nám ukazuje na lidskou neupřímnost. Ukazuje však také, že Pán Ježíš zná smýšlení lidí. Učí nás, abychom přemýšleli, zda dáváme Bohu co Mu patří a rozvažovali o tom, že vše, co máme, je od Boha. Tedy co my Mu dáváme?

Prosme proto Pána, aby nám dal milost k tomu, abychom byli vždy připraveni k děkování za Jeho dary.

Luděk Záboj

1. Skrývačka:

Jedna z Lazarových sester se jmenovala Marta.
Pravil: Já kobec nesu našemu králi.
Proto si on odpočinul od své práce.
Mluvil k ní: Aj obráťš-li se, zkameniš.
V každé větě je ukryto jedno jméno!

2. Tajenka:

X . . . třetí syn Adama a Evy	X . . . první člověk
X . . . jak se chtěla jmenovat Noémi	
X . . . první král Izraelský	
X . . . dědeček Davidův	
X . . . první močeplavec	

3. Luděk nám ve svém přeběhu položil otázku: Co my Mu dáváme?
Zkuste se zamyslet a odpovědět si.
Co jsi dal(a) a co dáváš Pánu Ježiši a co bys Mu měl(a) dávat.
Nejlepší odpověď otiskneme.

Vyluštění z nultého čísla:

První dopis, který jsme dostali s odpovědí, uvádíme v plném znění:
Milá tetičko!

Nejprve Vás, nedělní besidku a okoli srdečně pozdravuji. Dostala jsem do rukou časopis „*Zivá slova*“, ve kterém jsem uviděla nadpis OŘÍŠKY. Ihned jsem si sedla a začala luštit. Moc mi to nešlo, ale nakonec jsem na to přece přišla.

Je mi 11 let, chodím také do nedělní besidky a velmi ráda zpívám (druhý hlas). Mám radost, že se už také můžu spolehnout na toho dobrého Pastýře.

1. Přesmyčka, nad kterou jsem musela dlouho přemýšlet. Tento verš zní takto: „*NEBOJ SE, TO LIKO VĚŘ!*“.

2. Tajenka v doplňovačce zní: MOŽÍS.

3. Tento komorník se vracel z JERUZALÉMA.

Byl královny Mouřeninské KAN-
DÁCES.

Ze země MOUŘENÍNSKÉ.
Cetl si IZAIÁŠE proroka.
Muž, kterého za ním Bůh poslal,
se jmenoval FILIP.
Dočteme se o tom ve Skut. ap.
8. kapitole.

4. Děj, nakreslen na obrázku vy-
jadřuje div, kdy Pán Ježiš vzkří-
sil LAZARA.

Nevím, jestli je to správné, ale
když jsem něco nevěděla, podívá-
la jsem se do Slova Božího.

Děkuji také redaktorům tohoto
časopisu, kteří nás učí rozmýšlet.

Věra Štaſtná

Druhé vyluštění přišlo z Opavy od Aničky Pípalové.

Třetí správnou odpověď jsme obdrželi od Pavla Javorníka z Nitry. Posláme jim malou pozornost.

MICHEL QUOIST

Vtírá se do mých vzpomínek,
tiše zpívá v mé snění,
hraje na mých nervech jako na strunách kytary.
Jíž nevím, na čem jsem Pane,
už ani nevím, zda souhlasím s timto lákáním.
Už ani nevím, zda před ním utíkám, anebo běžím za ním.
Hlava se mi točí a láká mě propast jako horolezce,
který uvázl a nemůže ani dopředu, ani nazpět.
Pane, Pane zachraň mne!

Zde jsem, můj drahý,
Já jsem tě neopustil,
jak jsi malověrný!

Jsi příliš pyšný,
spoléháš se sám na sebe.
Chceš-li projít všemi pokušeními bez pádu, bez váhání,
klidně a vážně,
musíš se odevzdat do mých rukou,
musíš uznat svoji malíčkost a slabost,
musíš se poddat vedení
jako malé dítě,
ty moje malé dítě.

Pojď! Podej mi ruku a neboj se už.
Bude-li na cestě bláto, já tě vezmu do svých rukou.
Ale musíš zůstat malíčkým, úplně malíčkým,
otec nosí na rukou jenom malinké děti.

přel. Š. Zuska

hvězda BETLÉMSKÁ

„Když se Ježíš narodil v Betlému v Judei v době krále Heróda, hle mágové od východu přišli do Jeruzaléma a ptali se: Kde je ten narozený král židovský? Viděli jsme totiž jeho hvězdu na východě a přišli jsme se mu poklonit.“

„A hle, hvězda, již viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo to dítě.“

Matouš 2,2

Zpráva o výpravě učených babylonských hvězdářů vyvolává u čtenáře Bible otázky: jak se to stalo a proč? — Opravdu je dnes úplná rekonstrukce té události velmi těžká a dosáhnout odpovědi zcela jistě není snad ani možno. Již kolem roku 200 našeho letopočtu byl křesťanský spisovatel Origenes odkázán jen na dohad, když píše: „Domnívám se, že hvězda, jež se ukázala mudrcům na východě, byla novou hvězdou, nemající nic společného s hvězdami, které běžně vidíme na nebi. Asi patřila k tomu druhu vzdušných ohňů, které se zjevují čas od času — ke kometám.“ Tak se spisovatelem domněnka stala po staletí jediným pramenem dokreslujícím informace a zlidověla ve všech výtvarných projevech s vánoční tématikou.

Je pro nás radostným překvapením, přinesle-li úsilí lidského ducha v různých vědách nové poznatky, které umožňují naší představivosti opřít se o znalost skutečnosti, jejichž podrobný popis Písmo neobsahuje. Mnoho odkryvá archeologie, historie, studie jazyků textů a zde se setkáváme s astronomií a její starověkou družkou — astrologií. Vykopávky a písemné nálezy přinesly podivuhodně přesný materiál o hvězdných událostech v minulých tisíciletích, který ukazuje, s jakou pozorností lidé sledovali svět hvězd. Zejména podivuhodné zjevy komet vzbuzovaly od pradávna nejživější zájem.

A tak lidé přišli na to, že nejen dráhy stálí a planet, ale i dráhy komet je možno vypočítat. V r. 66 byla v Číně po dobu 63 dní pozorována a podrobně

popsaná známá Halleyova kometa, kterou si naše nejstarší generace dobré pamatuje z r. 1909–1911 a kterou znovu uvidíme v roce 1986. Avšak v době narození našeho Spasitele není v bohatých záznamech žádná taková zpráva a ani výpočty známých komet takový zjev nepotvrzuji.

Jiným podivuhodným úkazem je tzv. „nova“, kdy některá hvězda ve vesmíru vybuchne do obrovských rozměrů a její světlo přezáří jas všech ostatních. Jsou o tom záznamy z r. 134 a 173, ale žádne kolem roku 0.

Před vánocemi r. 1603 pozoroval známý hvězdář Kepler, který tehdy působil jako císařský matematik a dvorního astronoma v Praze na Hradčanech, vzájemné přiblížení dvou planet, kterému se říká „konjukce“. Občas se dvě planety na svých drahách přiblíží k sobě tak, že vypadají jako jedna větší a zářivější hvězda. Té noci si daly kosmické dostavníčko SATURN a JUPITER, a to v souhvězdí Ryb. A Kepler se upamatovává na spis rabína Abarbanela, který se zmínuje o významu, který byl této konstelaci připisován židovskými astrology: že se má při konjukci Saturna a Jupitera v souhvězdí Ryb zjevit Mesiáš. A teď začal Kepler počítat, aby zjistil, došlo-li k tomu také v roce Kristova narození. Takový výpočet není domněnka, dráhy hvězd je možno vypočítat daleko do minulosti i do budoucnosti. Výsledek byl skutečně podivuhodný: v roce 7 před naším letopočtem došlo ke konjukci Saturna a Jupitera dokonce třikrát: 29. 5., 3. 10. a 4. 12. Svůj objev publikoval v mnoha knihách, jeho hypotézu však vědci zamítali, až se na ni zcela zapomnělo.

V roce 1925 rozluštěl P. Schnabel znaky novobabylonského klínového písma a tímto klíčem otevřel pro nás záznamy slavné babylonské astrologické školy v Sipparu, která se nalézá na břehu Eufratu severně od Babylonu. Mezi velkým počtem pozorování, která byla zaznamenávána nepřetržitě po několik století, byla nalezena také destička s klínovým písmem, která pět měsíců pečlivě zaznamenává polohu Saturna a Jupitera v souhvězdí Ryb. Toto pozorování je z roku 7 před naším letopočtem.

Přenesme se na chvíli v duchu mezi sipparské učence a sdílejme s nimi je-

jich možné zážitky a myšlenky. Z jiných záznamů té doby je známo, že planeta Jupiter byla hvězdou vládce světa, na planetu Saturn se pohliželo jako na planetu „východní země“ (uvážováno od Babylonie, tj. Palestina a Sýrie) a souhvězdí Ryb bylo znamením konce časů.

Jaké to podivuhodné poselství hvězd: **ve východní zemi se narodil vládce působených časů světa.** I kdyby však tento výklad přijali hned po první konjukci zr. 5., cesta přes poušt v tom ročním období nebyla prakticky možná. Zcela jiná situace však nestala 3. 10., kdy byla k cestě doba velmi příhodná. Na velbloudce překonal vzdálenost do Jeruzaléma asi za šest týdnů. A když 4. prosince navečer opouštěli Herodův Jeruzalém, ukázala se jim konjukce znova (dle výpočtu asi v 18.20 hodin) a oni se velmi zaradovali. Její poloha vzhledem k Jeruzalému byla taková, že po cestě do Betléma ji měli stále před očima. Cesta do Betléma byla douhá asi 8 km.

Josefa, Marii a dítě ovšem nenašli kolmec Jesli, ale v domě (v. 11). Dvojí popis narození Páně u Matouše a u Lukáše nás stává před další otázkou, která se silně dotýká tradičních církevních předsloví o průběhu vánočních událostí. Zatímco Lukáš sleduje kroky této rodiny z Betléma do Jeruzaláma a odtud do Nazárety někdy v sedmém týdnu Ježíšova života (viz Lukáš 2:21–22, 39), Matouš je viděl po andělském varování odcházet z Betléma přímo do Egypta. A literatura pozoruhodně mlčí nebo poskytuje neuspokojivé poznámky.

V tomto případě nám už nepomohou astronomické záznamy a ani starověká křesťanská literatura, jednu výraznou stopu však můžeme najít přímo v biblickém textu: **Herodes dal v Betlému pobit dítky od dvouletých níže!** To nebyla prázdná a zbytečná krutost, on k tomu měl věcný podklad: **„...pode času, který si zjistil od mágů“** (Mt. 2:16). Co vlastně mágové Herodovi udali o čase té události, jíž šli přivítat? Ta slova připouštěla, že narozený král může už mít snad půl, nejvýše však dva roky — proto to opatření. Možná hovořili o datu první konjukce, možná ještě o jiném jevu, zcela jistě však nemůžeme držet představu, že přišli k jeslím narozeného dítěte.

Velmi čistě je možno uvést obě evangelia do souladu, doplníme-li nezmírněnou cestu Josefa, Marie a Ježíše z Nazareta do Betléma, asi když měl půl roku a odtud potom po setkání s mágů do Egypta. Tam byl Ježíš nejméně do r. 4 před n. l., kdy je doložena smrt krále Heroda (panoval r. 40 až 4 před n. l.).

V našich shromážděných sdílejme se všemi věřícími radost nad záchrakem zrození Pána Ježíše Krista, který přišel na svět, aby nás hříšné spasil. **Zijeme touto zvěstí celý rok a nevyhrazujeme jí ony dva dny v prosinci. Vždyť zcela jistě nejsou skutečným výročím.** Tento svátek byl ustaven ve 4. století podle římského svátku slunovratu a událost Boží cesty za člověkem v Kristu je při něm často spíš zatemňována než osvětllována. A proto se modlíme za to, aby se v mrtvých srdcích zástupů, kteří Ježíš neznají a míjejí se proto se smyslem a cílem svého života, zrodil skrze zvěst evangelia nový život.

Poselství evangelia, které bychom si přáli i v těchto dnech přinést do života svých čtenářů, nás nevrací zpět a netýká se letopočtu ani hvězd. Ovšem, i hvězda sloužila tehdy Nebeskému Otci, aby vedla lidí k Tomu, kterého poslal. I ona byla součástí záměru lásky. Uvedla na smutné dějiště světa dokonalého Syna Božího, který vzal na Sebe břemeno záchrany člověka z jeho hříchu. On prolil svou drahou krev na Golgotském kříži, aby nám umožnil návrat k Otci, do ztraceného spojení s Tím, který nás stvořil a miluje nás tak, že pro naši záchrannu obětoval Svého jediného Syna.

„Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi, jež si Bůh oblibuje!“ (Luk. 2:14, citáty dle Žilky) Může si však Bůh oblibit nějakého člověka? Může si oblibit mne? Pán Ježíš dostal svrchované vysvědčení, že se Otci v Něm zaslíbil. Jen vyznáme-li Jemu své hříchy a přijmeme-li vírou Jeho oběť za nás, můžeme být oblečeni do Jeho čistoty a krásy. Pomineme-li tuto přiležitost, promarníme Boží dar narození, smrti i zmrtvýchvstání Pána Ježíše Krista. Pojd, příteli, Pán Ježíš Kristus je živ, přítomen a čeká: otevři mu své srdce.

-mv-

křesťan a rodina

O SLAVENÍ SVÁTKŮ

Mnozí upřímní věřící lidé mají námítky proti slavení svátků, protože v nich vidí nebezpečné odvádění od naší ústřední záležitosti. Já sám jsem několikrát varoval před nábožně pochanským kouzlem vánoček. Problém svátků má však ještě jinou stránku a tě si ted blíže všimneme.

Svátek je vlastně rozpoznání se na určitou událost a měl by přispět k tomu, abychom si ji znovu uvědomili. Čím významnější a vlivnější je tato událost, tím těžší je pro nás zabývat se jí po celý den. Kdybychom se o velikonočních ponořili do velikého zákraku, který se tehdy udál, pak bychom vlastně měli o velikonočním ponděli být spasenými, opravdu novými lidmi. Protože však této vnitřní přeměně uhýbáme, vyprávime raději dětem o velikonočním zající, malujeme vajíčka recitujeme básně o jaru.

Jsou-li přede dveřmi vánoce, jsme v pokušení pro samé vánoční nákupy a ozdobu na vánoční strom zapomenout, že se nám „dnes narodil Spasitel, kterýž je Kristus Pán“. Nebylo by lepší slavit vánoce tak, že by na rození Pána Ježíše bylo opravdu středem a všechno sváteční a svítící bylo toho dne výrazem této radosti? Pak by vánoční svátky měly zase hluboký smysl, a my bychom je ani nemohli slavit dost krásně.

Není to asi náhodné, že svátky na rození Pána Ježíše – nevíme vlastně

přesně, kdy se to udalo – byly stanoveny na dobu zimního slunovratu; v tomto období dostává se jim symbolického významu. Na zemi byla stále větší tma a na lidi se ukládala noc, svět spěl do zahynutí – tu vzešlo světlo v temnotách, Kristus se zjevil, aby nás smířil, a nyní můžeme putovat vstříc onomu velkému dni. Skutečnost, že Pán Ježíš vzal na sebe tělo, že pobýval mezi námi v naší temnosti a že se nám jako světlo světa stal cestou, pravdou i životem, to je veliké a jediné tajemství vánoční slavnosti.

Ted záleží všechno na tom, abychom my i naše děti touto slavností ono tajemství nově a hlouběji prožívali a vyvarovali se toho, aby nám naopak svátky toto tajemství zatemnily a přikryly.

Různé vánoční zvyky vlastně snížují význam vánoček, místo aby jasně a radostně poukazovaly na tu velikou událost.

Dalším nedostatkem jsou vánoční dárky. Pro většinu dětí je kouzlo vánoček právě v nich. Někde dokonce vánoční stromek je třpytivou oponou pro nadílku, děti odříkají rychle naučené básničky, zazpívají nějakou vánoční písničku a přitom už pošilhávají po zakrytém stole, kdy přijde „velký okamžik“, při němž se zapomene na strom, světla a jesle úplně. Nuž, at děti nejsou zkráceny, at nepřijdou o své dárky! Ale velmi vážně bych doporučoval nedávat je o Stědrém dni, ale raději příští den, nebo ještě

lépe, jak je obvyčej ve vlašských zemích, na Nový rok. Tak by bylo možné soustředit se cele na vánoční zázrak, svátky by se mohly prožívat podle svého významu a nebyly by zastíněny dárkovými kulisami.

Takové vánoce by byly opravdové rodinné svátky, tajemství, které rodiče zjevují dětem, a které je rodičům objasněno skrze děti. Zde mají možnost maminky, aby děti vyprávěním, básněmi a písničkami zaujaly pro událost v betlémských jeslích, zavedly je třeba i názorně k pastýřům na pole a k mudrcům od východu. Tatínek maminec přispěje na pomoc, aby vše mělo správný rámec. Vždy takové vánoce nejsou jen záležitosti matky, ale i otce.

Když se takovým způsobem připravujeme na vánoce, pak se zcela jistě vyhneme divokému chватu posledních dnů. Rodiče, kteří svým dětem chtějí na Štědrý den přiblížit Boží tajemství, sotva se budou honit bez dechu po obchodech. Ale v srdcích a v celém domě budou prosit a připravovat se na pokoj a velkou radost, která se stala všemu lidu.

Nevystihli bychom smysl vánoček, kdybychom sobě i dětem nepřipomněli, že jsou to svátky Toho, který

nenašel místo v útulně, a ani později, kamkoliv přišel, neměl, kde by hlavu sklonil. Jsou-li vánoce svátkem rodinným, neznamená to ještě, že by se rodina měla uzavřít sama do sebe, právě napak, má z ní zářit radost. Děti se mohou zamyslit nad tím, komu by mohly udělat radost – třeba i neznámým lidem, kterým by taková pozornost ani ve snu nenapadla – a mohou tam i onam zanést něco té radostné zvěsti. Přitom ani nezáleží tak na ceně dárku, jako na lásku, která za tím vězi a odrazem světla, jež se rozhořelo v našich srdcích.

Pak toto světlo nebude jako vánoční svíčky, které během večera zhassou a za několik dní na ně zapomeňeme, ale bude se během roku každý den vzmáhat. „Přišel jsem pustit oheň na zemi, a jak bych si přál, aby již vzplanul!“

Co jsme si zde řekli o vánocích, můžeme použít i na ostatní roční svátky. Co znamenají pro nás osobně a pro naši rodinu? Je důležité aby se tyto svátky neslavily jen formálně, ceremoniálne, ale především v srdcích našich rodin, aby kříž, zmrvíčhvstání a Duch svatý se nám staly konkrétními skutečnostmi.

Připravila D. Z.

moji milí..

Chcete vědět, jak jsem se obrátil k Pánu Ježíši Kristu, proto rám o tom něco napiši.

Byla to smrt, která mne přivedla k vážnému přemýšlení o smyslu mého života a k zájmu o duchovní věci.

Poprvé ke mně promluvila, když mi byly čtyři roky. Tehdy mne vyrušily z bezstarostné dětské hry v zahradě plné květů smutné tóny hudebníků a zpěváků pohřebního průvodu. Nechápal jsem, oč jde, a díval jsem se užasle na černý zasklený vůz se stříbrnými anděly, tažený koňmi ozdobenými čabrami a černými chocholy. A pak jsem se dověděl, že v černé truhle za sklem vozu leží pán, který usnul a už se nikdy neprobudí, že ho zakopou do země na hřbitově, že takhle to dopadne s každým, že i já tak jednou...! Dlouho jsem se nedal utěsit a bál jsem se večer usnout, že se už neprobudím! Tehdy již ve mně zrála touha po věčném životě jako největším mémem přání a tvrzení, že smrt je jen pro staré a nemocné, mi bylo slabou útěchou.

O tři léta později promluvila smrt ke mně znova. Můj spolužák Vitoušek, nejhodnější a nejpečlivější dítě, které nám dávala učitelka za vzor, se roznemohl zápalem plic a zemrel. Nikdy nezapomenu na bílou rakvičku

a záplavu květin, dodnes slyším pláč zoufalých rodičů! Ano, lhali mi, že zemrou jen starí a nemocní!... Tehdy jsem se dověděl, že nad námi v nebi je Stvořitel – Pán Bůh a ten si bere k sobě navždy ty hodné, totiž jejich duši – a ty zlé pošle do pekla, kde jsou mezi zlými anděly čerty odsouzeni k věčnému trápení. Jak to je s tou duší a jak lze žít bez těla, to jsem arcíl nechápal, ale zato jsem určitě věděl, že já bych přišel do pekla pro svoje hrozné zlobení maminky (otec mi v mých dvou letech zemřel) a věčnou neposednost. „Ještě štěstí, že umřel Vitoušek, který byl tak hodný a ne já...“, myslí jsem si tehdy s ulehčením. Od těch dob mi zůstalo hluboké vědomí hríšnosti, které rostlo s mou divokou a zlostnou povahou, která mne strhávala do lehkomyслných uličnictví, o bídém prospěchu ve škole nemluvě. V dospívání jsem prošel velkou změnou. Byl to klášterní pobyt v době mých středoškolských studií, kdy jsem hledal svůj pokoj v dobrých skutcích a horlivém plnění svých náboženských povinností. Domníval jsem se, že jedině tak se mně – hríšníkovi – dostane smíření s Bohem a/vnitřní vyrovnanosti. Na rozdíl od svých spolužáků jsem vedl čistý život, plný snyh líbit se svému Stvořiteli, a přesto jsem pokoje nenalézal! Ani zdárne ukončené studie a počáteční úspěchy mi nedaly uspokojení, zejména, když smrt zasáhla potřetí...

Můj nejlepší přítel Pepa náhle zemřel na prudký zánět mozkových blan v devatenácti letech. Tehdy jsem začal hledat Boha celým srdcem a otázka smyslu mého života – spasení mé duše – mi byla tím nejdůležitější! Neměl jsem pokoje ani v taneční síni, ani na hřišti, ani v divadle či biografu a s nevýslovným smutkem a zklamáním v duši jsem se probouzel z opojení svých snů do bezcitného a nesmyslného, protože nelogického – nespravedlivého života plného násilnosti, bezuznosti, nešlechetnosti a zloby, které odměňoval, aby většinou dobro a lásku pošlapával...

Mé duchovní představy ovšem nebyly již tak naivní, ale jejich podstata zůstala – vědomí vlastní špatnosti a na druhé straně zoufalá touha po dobru, pravdě a kráse – a to tím větší, čím jsem se ve svém marném úsilí po dokonalosti od nich vzdaloval. Byl jsem přesvědčen o Boží existenci ze zákonitosti přírodních a ze zákonitosti vlastního myšlení, které navzdory vši smrtelnosti a relativitě toužilo po nesmrtnosti a absolutu. Věděl jsem, že Ten, kdo mi tuto zákonitost touhy po světle do duše vložil (neboť jinak – proč bych si sám život takovými myšlenkami komplikoval?), ozve se mi sám – jinak by nebyl dobrým, nebyl by Bohem! Tato moje víra nebyla zklamána! Rád jsem vyhledával nábožensky smýšlející lidi, hledal to nejlepší učení a modlil se k Bohu, aby mi zjevil, proč mne stvořil, co ode mne chce a co mám činit, abych se Mu libil, abych byl spasen! Evangelium, které jsem slyšel ve shromáždění věřících v našem městě – vliv „slova života“ – vykonal ve mně své dílo. Bylo mi jasné, že není na světě nikoho krásnějšího a dokonalejšího, než byl Pán Ježíš Kristus! Ze se Bůh nemohl skrze nikoho tak dokonale lidsky srozumitelným způsobem projevit, jako skrze Něho!

Znovu jsem si uvědomil svou lidskou ztracenost – nehodnost. Ale v Něm jsem poznal též Boží dokonalou lásku! Ze On zemřel pro mne – za moje viny, protože mi chtěl odpustit – a to bez naplnění požadavků Boží svatosti a spravedlnosti nebylo možné. Byl jsem tím nesmírně dojat a tak jsem si ve své modlitbě k Němu – svému Spasiteli – pro Jeho odpuštění přišel – Jemu se navždy oddal! Mé nitro zaplavila nesmírná radost – vědomí, že jsa tak milován – už se mi nemůže nic stát, že Jeho dílo mé záchrany je dokonalé, že v Něm jsem s Bohem smířen, mám život věčný, jsem synem Božím, dědicem nebeské slávy, novým člověkem s novou důstojností, s novou silou – vítězit nad hříchem, sobectvím, sám nad sebou...! Od té doby uplynulo dvacetosm let – a tolik bych si přál, aby tu Cestu, Pravdu a Život v Pánu Ježíši poznali ještě mnozí, zejména vy, mladí, aby vás život byl čistý, krásný, radostný – vpravdě plný a štastný! A to bez Něho nejde!

Váš Kk

tajemství jeslí

Kořebka je obrazem lidství v jeho ponížení, bezmocnosti, sebevzdání. Do ní sestoupil Pán Ježíš. Tam začínají Jeho dějiny, v jeslích. „... zřekl se Božské podoby (doslova vyprázdnil se), přijal podobu služebníka, narodil se v podobnosti s lidmi, zjevem se ukázal jako člověk...“ (Fil. 2:7 Žilka). Kdo mohl tušit, že ten, jehož nemohla pojmut nebesa, vejde se do jeslí? Kdo to mohl tušit, že největší událost světových dějin, spásu světa, bude mít dějinný počátek v jeslích?

V toužebně vyhlíženém čase navštívení Božího očekávali věřící v Izraeli nový průlom Božího království v příchodu Pomazaného na upravidněný trůn Davídův. Tu a tam se i mezi národy pátralo po vycházející hvězdě z domu izraelského, po muži spravedlnosti, pod jehož berlou by úpějící národy nalezly zdraví a záchrannu. Nikdo netušil a nikdo neočekával, že tento nový čas spásy započne v jeslích. Právě v Jeruzalémě, nikoliv však v betlémské stáji, hledali mudrci z Východu nově narozeného krále židovského, jehož hvězdu viděli. V jejich hledání se odrazilo hledání celého starého světa.

Jen malá hrstka mezi Božím lidem viděla v betlémském dítěti Jednorozého od Otce, plného milosti a pravdy. Ale ani oni by nikdy nehledali Spasitele světa a izraelského Mesiáše v jeslích, kdyby nebyli upozorněni světlem shůry, co se stalo v Betlémě. Tento velký Boží čin, Bůh zjevený v těle, by zůstal tajemstvím, kdyby nebyl v pravou chvíli odhalen samým Bohem.

Zatímco svět nic netušil o té velké události, která se stala v Betlémě a mlčky přešel svého záchránce, tito věřící a Hospodinem osvícení Izraelité již viděli Spasitele světa, Mesiáše, Krále slávy a vzývali Ho jako toho, který přišel aby vykoupil svět z jeho hřachu.

Blahoslavena bud i malá hrstka, která za našich dnů má Bohem osvícené oči a vidí ten veliký zrod a vrzut Božího království, jež vždy se jeví jako dítě, potom je odsouzeno na kříž a přece povoláno nést korunu ke spásě světa! Neboť vtělení Božího království vždy začíná v jeslích, v ponížení, v pokání, ne na trůnech a katedrách. Každý počátek Božího království se objevuje ve způsobu služebníka a ne v královské moci a lidské moudrosti. Nejdříve je oblečeno v lidskou slabost a chudobu, závislé na lásce a péči těch, jimž přišlo sloužit.

Kdo ve středověku tušil, že velká, mnohými vytoužená reformace, obnova, započne v klášterní komínce? Ze nenápadným mnichem, Martinem Lutherem a jeho svědectvím víry započne nová éra v dějinách křesťanství? Kdo tušil, že ten muž, kterého v Anglii vsadili na dvacet let do vězení, v této své potupě a ponížení napíše „Cestu poutníka“, která ještě dnes je po Bibli nejčtenější knihou na světě a směla se stát mnohým vůdkyní k věčnému životu?

Tak život z Boha se zrodil jako dítě v jeslích. Přes ponížení, pokoru a utrpení vede cesta k službě a do slávy. Kdo chce sloužit lidem, nejdříve se musí stát člověkem. Kdo neumí být jako Pavel, Židům Židem, Řekům Řekem, aniž by propadal samospravedlnosti Židů a byl opjen moudrostí Řeků, ten nikdy nedojde k té prorocké službě, k níž ukazují jesle.

Kdo však umí přistoupit na stanovisko bližšího, aniž by podlehl hříčkám toho bližšího, kdo se učí snášet slabost souseda i sdílet jeho nouzi, ten na této cestě Beráňkově najde vzácnou službu Samaritána, skrze niž jsou obnovány rány tohoto světa. Takoví učedníci a učednice doplňují na svém těle „ostatky souzení Kristových“ (Kol. 1:24), neboť jejich služba je proniknuta duchem oběti Mistrový.

Jesle: to je dobrovolné sebezreknutí, abychom se pro druhé stali proročky a Božími služebníky – to je tajemství nebeského království.

J. Kr.

odpovedá J. A. KOMENSKÝ

V posledných dňoch sme si pripomínali významné výročie: Ubehlo 300 rokov od smrti veľkého učiteľa národov a kresťana, Jána Amosa Komenského. Pri tejto príležitosti sme siahli do koša aforizmov, sentencií a zrniek pravdy a pomocou nich sme sa s J. A. Komenským „pozhorvárali“, pretože je aj on jedným z tých, o ktorých platí ono biblické: „Zomrel, ešte hovorí...“

— Cím je pre Vás Boh?

Hospodin je môj podiel, moje dedičstvo, môj hrad, moja skala, moje svetlo, moje spasenie, môj strážca, môj ochranca; iných ochrancov nemám.

— Čo myslíte, kde je možné Boha hľadať?

Všetko máš hľadať na svojom mieste. Hľadaj preto: seba v sebe, svet vo svede, Boha v Bohu.

— Ako si predstavujete skutočného kresťana?

Být kresťanom znamená byť človekom Kristu podobným.

— Veľa sa hovorí vo svete o morálke, mravnosti a umení. Vieme, že každá z týchto vecí má svoje miesto v živote kresťana. Rozvoj ktorej z nich uprednostňujete?

Kto napreduje v umení a hynie v mravoch, skôr hynie ako napreduje. Človek vycvičený rozumom a umením, ale bez mravnosti, podobá sa zlatej pošve, v ktorej sa drží olovený meč.

— Čo by malo byť z mravných zásad pre kresťana najtypickejšie? Vieme, že všetky, ale predsa...

Bud príjemný a milý v tvári, vľúdnym a zdvorilým povahou a chovaním, pravduvravný ústami, vrúcim a úprimným srdcom. Bud spravodlivý, nežiadaj nič cudzieho, nič si neosobuj! Bud skromný, nie bezočivý, milčalivý a nie rozpravný. Keď niekto hovorí, vtedy mlč, keď tebe niečo vraví počúvaj, keď ti niečo káže, urob to. Bud vôči každému vľúdný, k nikomu nebud úlisný, chráň sa lichotenia!

Najvyšším dobrom života je pokojná a veselá myseľ. Preto sa chráň všetkého, čo by ju znekojovalo, čo by znepokojovalo svedomie. Neträp sa zbytočnými stastiami, varuj sa zlých príležitostí, nepoddávaj sa im.

Obcuj viacej s Bohom, ako s ľuďmi; spoliehaj sa viacej na seba ako na iných, zaoberaj sa viacej dušou ako telom a budeš mať vždy pokojnú myseľ.

Nezávid nikomu, dopraj všetkým, zavďačuj sa kde len môžeš a zapáčiš sa všetkým dobrým ľuďom.

Maj v nenávisti iba vady svojich blížnych, nie ich osoby. Usiluj sa pomôcť im!

— Ako možno prežiť plný a krásny život?

Zivot činný je opravdovým životom. Záhaľka je hrobom človeka za živa. Co máš urobit, do toho sa daj s chutou; čo môžeš urobiť sám, to nečakaj od iných a bez príčiny neokladaj s ničím. Ak môžeš niekomu pomôcť, urob to s najväčšou radosťou.

Ži Bohu, ktorý je darcom tvojho života; ži svojej povesti, ktorá je životom po tvojom živote.

Ani jeden deň bez činu!

— Casto hrajú v živote dôležitú rolu hmotné veci, bohatstvo. Ako sa má k týmto veciam stavať veriaci človek?

Skutočne bohatý je ten a má všetkého nadostač, kto vie vyjsť z toho, čo má.

— Ako možno najlepšie sporíť?

Sporí sa dá i z mál; len začni a vytrvaj!

— Akú by ste nám doporučili životosprávu?

Základom zdravia a šťastia je striednosť vo všetkom, v jedle, pití a iných telesných pôžitkach. V tom je tajomstvo dlhého veku. Všetci veľkí mudrci boli

striecami: Sokrates, Pythagoras, Diogenes, Apikuros, Galesnus...

Z mala sa žije blaženejšie, lebo sa nerozptylujeme. Spokojne žijú tí, ktorí žijú v modlitbe, práci, šetrnosti a striednosti.

— Co z ľudských tieňov by ste vyškrtli na prvom mieste?

Lichotenie. Je to falosný peniaz, ktorý udržuje v obehu len naša marnivost.

— Nopokon problém, ktorý zamestnáva nie len vedcov, ale aj milióny ľudí: duša, nesmrteľnosť, večnosť. Prosíme, vyjadrite sa aspoň krátko k týmto pojmom.

Blažený, kto zdarný, dobrý, spôsobný údy vyniesol zo života matky. Blaho-slaný nad to tisíckrát, ktoré odtiaľto vynesie zdravú, dobre očistenú dušu.

U ľudí a iných tvorov je všetko nedokonalé, u Boha je všetko dokonalé. U ľudí sa často zdá, že niečo je a nebude nič; u Boha nepomerne vždy isté. U ľudí sa ľahko dosahuje i to málo, čo tu je; u Boha sa ľahko otvárajú všetky poklady milosrdenstva. Naostatok čo je u ľudí a od ľudí sa ľahko stratí; čo je od Boha, trvá na veky.

Spracoval -jk-

NAD OTÁZKAMI NAŠICH ČTENÁRŮ

Do našej redakcie pricházejí rôzne dotazy čtenárov, hľadajúcich vysvetlenie mnohých vecí, ktoré jim nejsou jasné, a radu v rozmanitých životných problémoch. Protože mnohé z nich jsou pro nás duchovní život a obecenství s lidmi aktuální a zajímaly by širší okruh čtenárov, zavádíme od prištího čísla novou rubriku „Nad otázkami našich čtenárov“.

Prvňí otázky, na ktoré chceme odpovedeť ve svetle Písma, jsou:

1. CO ZNAMENÁ KREST DUCHEM SVATÝM?
2. PROC BŮH STVORIL TAKOVÉ LIDI, KTERÍ MOHOU ZHŘEŠIT A PROČ TRESTÁ CLOVEKA VĚCNÝM ZATRACENÍM, KDYŽ RÍDÍ JEHO ŽIVOT A JE TEDY PRIMO ZA NEJ ODPOVEDNÝ?

Zašlete nám odpovědi na tyto otázky, nejlepší z nich uveřejníme. Současně máte možnost zaslat nám do redakce otázky, na které odpovíme podle potřeby veřejně v časopise nebo dopisem.

Redakce

BEZPEČEN V BOUŘI

Dva malíři měli namalovat obrazy, které by znázorňovaly klid. Prvni namaloval klidné, osamělé jezero, v němž se zrcadlily sněhobílé vrcholky neměnných hor spolu s bezoblačným modrým nebem. Druhý vyjádřil klid obrazem hřmícího vodopádu, nad nímž se nakláňela křehká břízka a na vidlici jedné z jejich větví seděl malíčký ptáček na svém hnizdě.

Prvni obraz vyjadřoval jenom stagnaci, zatímco druhý skutečný klid — klid, jenž není závislý na okolnostech či vnějších vlivech. Život našeho Pána Ježíše Krista byl nejvyšším příkladem takového klidu. Ačkoliv to byl život uprostřed vnějšího zmatku a bouři až do konce, Jeho vnitřní život byl nerušený. Byl vždycky klidný.

Klid není posvátný pocit, který na nás přijde ve shromáždění, to je odpočinek srdce, ukrytého hluboko v Bohu, odpočinek, který svět nikdy nemůže vzít ani dát.

- Nie preto, že sme duchovne bohatí prebýva Kristus v našich srdciach. Ale preto, že Kristus prebýva v našich srdciach, sme duchovne bohatí.
- Ak budeme hľadať najprv královstvo Božie, budú nám aj ostatné veci pridané.
- Ak však budeme naprv hľadať ostatné, zemské veci, nemôže nám byť k tomu pridané nebeské královstvo.
- Veľká láska sa rodí z malého poznania.
- K tomu, aby sme mohli uprieť zrak hore, musíme ho najprv sklopit.
- K chybám sa obyčajne priznávame preto, aby sme sa ich nemuseli vzdať?
- Lichotenie iných nám nemôže uškodiť až tak, ako naše vlastné lichotenie.

60 ROKOV VYDÁVANIA SLOV. BIBLIE

Biblická spoločnosť už od r. 1884 vydávala slovenský preklad Novej zmluvy (Nového zákona) v trnavskom nárečí (v bernoláčtine). Asi od r. 1901 začali sa ozývať túžby po slovenskom preklade Biblie aj v slovenských evanjelických kruhoch. Tak už r. 1904 vydala Biblická spoločnosť knihu Žalmov v preklade Dr. Jána Lajčiaka. Práve vtedy vrátil sa profesor Jozef Roháček po 5-ročnom štúdiu z misijného ústavu v Neukirchene v Nemecku. Keď videl Biblickou spoločnosťou vydaný slovenský preklad knihy Žalmov, domnieval sa, že jeho príprava na prekladanie svätého Písma bola mŕtna. Ale skoro sa ukázalo, že nie. Začal prekladať Novú zmluvu – evanjeliá. A už r. 1910, teda pred 60 rokmi, vydala Biblická spoločnosť v Budapešti jeho preklad Markovho evanjelia v 5 000 výtlačkoch. Toto sa ihneď rozpredalo. Preto už r. 1911 vydala Biblická spoločnosť i Matúšovo evanjelium. Aj toto sa skoro minulo; preto v tom istom roku bolo vydané aj Lukášovo, bu aj Jánovo evanjelium. No r. 1912 už vydala Biblická spoločnosť v jednom zväzku všetky 4 evanjeliá, ktoré potom boli znova vydané r. 1914 a 1917.

Po prvej svetovej vojne r. 1924 už vydala Biblická spoločnosť v Prahe jeho preklad celej Novej zmluvy a r. 1926 druhé vydanie aj s pripojením knihy Žalmov.

Konečne r. 1936 vydala Biblická spoločnosť v Prahe prvé vydanie celej slovenskej Biblie v Roháčkovom preklade. Táto sa tiež veľmi rýchle šírila nielen na Slovensku, ale všade, kde sú rozptýleni Slováci: v Juhoslávii, Maďarsku, Rakúsku, Belgicku, Holandsku aj za morom v USA, Kanade, Argentine, atď.

Roku 1937 hned výšlo druhé vydanie slovenskej Biblie ešte v Biblickej spoločnosti v Prahe. Za druhej svetovej vojny pokračoval vo vydávaní slovenskej Biblie Kalich v Prahe z matíc Biblickej spoločnosti z roku 1936. Po druhej svetovej vojne pokračuje vo vydávaní slovenskej Biblie zase Biblická spoločnosť.

Medzitým však profesor Roháček revidoval celý svoj preklad a r. 1949–1951 výšla už revidovaná slovenská Biblia v Českej biblickej práci v Kutnej Hore.

Od r. 1951 profesor Roháček ešte pokračoval v revidovaní prekladu Biblie a dokončil ho r. 1962, keď ho Pán dňa 29. júla odvolal v 85. roku jeho plnou prácou vyplneného a požehnaného života do večných príbytkov. Po jeho smrti – bol vytlačený po druhý raz revidovaný jeho preklad Biblie v Bratislave. A týmto vydánim je už jeho preklad Biblie ukončený.

Dosiaľ Roháčkov preklad slovenskej Biblie bol vydaný a rozšírený od r. 1910, teda behom 60 rokov, v tomto množstve výtlačkov: Biblia 78 500, Nových zmlív 100 000, Evanjelií a Žalmov 223 000, spolu teda 407 000 výtlačkov. Slovenskí čitatelia – písmári nielen na Slovensku, ale aj v rozptýlení vo všetkých kútoch sveta, ba aj písmári v Čechách a na Morave, sú vďační Pánovi za tento slovenský preklad Biblie. Aj bývalý časopis „Olivnice“ si vybral svoj názov z tohto slovenského prekladu Biblie.

Bolo by dobre teraz vydáť slovenskú Bibliu vo veľkom rodinnom formáte, a z nej by sa potom fotografickou cestou mohli vydávať lacné malé vreckové Biblie na veľmi tenkom papieri, ako to českí bratia už majú pripravené vo vydávaní Kralickej v biblickom združení „Biblické dilo“. Lebo preklad je u slovenských čitateľov Biblie – písmárov – veľmi obľúbený. Pričíňme sa o to a prosme Pána za to!

- y-

ZAMYŠLENÍ NAD ČASOPISEM

Deset čísel našeho časopisu je tedy na svete. Není to mnoho. Ale ako jsou u dítěte první kroky rozhojující pro jeho ďalší vývoj, tak i pro nás týchto deset „kroků“. Pozorně jsme sledovali, hlavně v osobních rozhovorech, názory čtenářů na formu i obsah časopisu. Neuvažovali jsme o tom, zda časopis je moderní či nemoderní; zda navazuje na dřívější časopisy našich sborů nebo je něčím novým. Ideme za jedním cílem: aby byl „živý“, jeho slova neformální, probouzející naše svědomí, aby přinášelo apoštolské učení a v souhrnu — aby byl touto prací oslavěn Pán Ježíš.

Do jaké míry bylo tohoto cíle dosaženo, ukazují odpovědi bratří z různých sborů naší republiky, z nichž vybíráme:

Otázka č. 1:

Jak se vám líbí úroveň časopisu a jak hodnotíte rozdelení jednotlivých rubrik?

◆ Úroveň je výborná, také v našem sboru se líbí všem věřícím i dalším odběratelům. Rozdelení rubrik je dobré.

◆ Časopis má úroveň. Řeší různé problémy, se kterými se křesťan setkává v církvi, rodině, v životě. Také je zaměřen evangelizačně, což je důležité. Snad by se našly ještě jiné oblasti, které by se daly v rádit nebo vyměnit za jiné. Nemá-li být služba Slovem nudná, nebudíci zájem posluchačů, nesmí omítl známé poznatky bez zřetele na bolavé, živé problémy. Bojující pravda se nevyhýbá protikladům. Jinak nemá naděje, že splní svůj úkol. To se týká i časopisu.

◆ Obsahová úroveň je dobrá, grafická úprava velmi dobrá.

◆ Časopis je výstižný a užitočný.

◆ Úroveň je dobrá, jen místo velkých obrazců (nic neříkajících) více článků pro vzdělání věřících!

◆ Jsem spokojen. V úvodním článku doporučuji nalehavé mocné evangelium.

◆ Úroveň časopisu je dobrá, odseků sú dost nahustené, mohli by byť riedšie, najmä pre starších ľudí. Je tam hodne cudzích slov, ktoré nie sú vysvetlené a mnohí im nerozumia.

◆ Úroveň časopisu je jistě vysoká. Některé rubriky (Písmákum) možná působí pro mladé „suše“, ale jsou potřebné. Výborné jsou články na pokračování o rodině.

Otázka č. 2:

Co v časopise postrádáte?

□ Zvláště mám na srdci takové zaměření: Nevera má své kulturní „pevnosti“. Úkolem církve, která je „sloupem a utvrzením pravdy“, je stavět do světa skutečné pravdy, aby lidé nebyli mateni. Je mnoho nejasných věcí v oblasti víry. Je třeba „vyhmatávat“ zvláště otázky, které „tlačí“, způsobují konflikty, které jsou živé. Např. otázka uzdravování, mluvení jazyky apod. Nepomůže „strkat hlavu do píska“.

A
ZA TO
SA MODLIM

Filipánom 1:9

Mnohé modlitby sú každodenne odosielané Bohu. Ludia, hlavně veriaci, sa modlia ráno, keď vstávajú, pri jedle a večer. Mnohí sa modlia z povinnosti. Sú na to už zvyknutí. Co je cieľom a zmyslom našich modlitieb? Mnohé sú bez cieľa, bez nejakej náplne. Prázdne modlitby! Nevieme si prestaviť naučenú modlitbu. To je strašný stav u človeka, keď po ničom lepšom netúži, nemá predmetu pre svoju modlitbu.

Pozrime sa ďalej do tohto verša. Pavel mal vždy ciel a zmysel svojej modlitby pred sebou. Nerobil nič bez účelu a zmyslu.

Za čo si sa ty, milý kresťan, modlil, alebo túži sa modliť dnes?

Máš mnoho predmetov. Je tvoj blízny už Pánov? Sú tvoji susedia veriaci? Sú všetky veci v tvojom zborze v poriadku? Si tak celkom čistý? No a už iste vieš, za čo sa modlit.

Naše modlitby musia mať konkrétnu náplň. Modlime sa za konkrétné skutočnosti, konkrétnych ľudí. Nie ako niektorí:

„Panе, požehnaj mi, mojej rodine a celý svet.“

Krásne sú krátke, dynamické, konkrétné modlitby, vychádzajúce z každodennej životnej potreby.

Elizeus sa modlil konkrétnie: „Hospadine, prosím, otvor jeho oči, aby videl.“

J. Č.

- Doporučuji uveřejňovat rady a pokyny mladým věřícím lidem.
- Vhodné by byly rubriky: odpověď Bible na vaše otázky, ptejte se Pisma, svědectví, naše problémy, atd.
- Nějaký opravdový příběh o obrácení člověka. má Rozsiveča.
- V časopise by mohla být Malá biblická škola, aco
- Zprávy o díle Páně v jiných zemích.
- Jste-li — jsme-li schopni, dávejte tam více svědectví, události ze života, otázky a problémy „na tělo“. Burcovat proti lhostejnosti, hříchu atd.
- Postrádám zprávy o činnosti mladých věřících lidí u nás.
- Časopis by mal být eště duchovnejší.
- Stávající obsah dostačuje.
- Postrádám více stručných, ale aktuálních článku (i úryvkovitých), které řeší jednotlivé palčivé a bolestivé problémy dnešní mládeže, mladých manželů, problémy s vydáváním svědectví o Pánu Ježíši. U básní uvádění autorů. Výroky dětí. Alespoň jedno stručné, ale vzácné a poučné svědectví o obrácení.

O t á z k a č. 3:

- Jak se stavě k hádankářskému koutku? Jste pro jeho pokračování? V jakém způsobu?
- Hádankářský koutek přitahuje děti. Kdo je nemá, ten to neví. Nutí je hledat v Bibli, což má svoji cenu. Snad by bylo také dobré dávat dětem otázky v jejich možnostech chápání, které by je nutily přemýšlet. Způsob: formou soutěže s odměnami.
  - Otázky, hádanky více zaměřit biblicky.
  - Hádankářský koutek by měl (a to dělá) zajímavým způsobem prohlubovat známost Písem a orientaci v Písmu.
  - Hádanky by měly mít jinou formu — nejlépe formy testu, jak je uveden ve 4. čísle.
  - Jsem rozhodně pro jeho pokračování.
  - Nemí-li více odpovědí s vyuštěnfm hádanek než např. 30, zrušte.
  - Treba dalej v něm pokračovat.
  - Hádankářský koutek bych dal na půl stránky a pouze konstruktivní, vzdělávací, ani ne tak zábavné.
  - Ve 4. čísle uveřejněné otázky jsou správné — tříbří znalosti biblické, bude dobré v nich pokračovat.

Děkujeme za upřímná slova. Je zde dostatek námětů nejen pro nás, kteří vybíráme články, upravujeme je, třídíme a zařazujeme do jednotlivých čísel, ale hlavně pro všechny, kteří do našeho časopisu přispívají.

Máme před sebou opět nový rok Boží milosti — nových příležitostí Pána Ježíše Krista poznávat, vyznávat, Jemu sloužit a Jej oslavovat. Přejeme vám, drazí čtenáři, abyste ve všech těchto čtyřech nezbytných oblastech vztahu k svému Pánu — svého duchovního života — zůstávali a dále jej prohlubovali. K tomu si checene navzájem sloužit naším časopisem i v novém roce 1971.

A našemu časopisu všichni společně přejeme, aby přinášel vždy „živá slova“ Páně do našich každodenních zápasů, do praktických problémů, jimž žijeme, do krásné doby, již jdeme s Ním ruku v ruce vstříci...

Vaše redakce

V pravém bezpečí

Děti vyloučily z rybníka dvě rybičky. Přiběhly na dvorek, rybičky vložily do sudu a natočily jim čerstvé vody až po okraj. K radosti dětí obě rybičky plavalny hbitě sem i tam. Když se jim tato hra přestala líbit, odběhly opět ke svým hračkám.

Po dvorku se plížila kočka. Vyskočila na sud a prackou s vuštěnými drápy se snažila rybky chytit. Ale ony se schovaly až na dno sudu. Kočka začal běhat po okraji sudu, oči ji jiskřily jako dva uhlíky, ale její úsilí bulo marné! Rybky opatrne zůstaly v hloubce a kočka se do vody neodvážila.

Kolem šel mladík. Zahledl v čisté vodě dve lesklé rubky i tu kočku na okraji sudu. Zastavil se a přemýšlel. Řekl si: „Jsem jako jedna z těch rybek. Cítím, jak satan na mne číhá. Díku Pánu, že isem obklepen mořem Jebo lásku! Nesmím zůstat na povrchu, ale musím se vonořit až do hlubin této Jebo lásky! Kdo mi pak může uškodit? Nic na světě mne nemůže oddlnit od lásky Pána Ježíše!“

Složenky pro předplatné budou v příštím čísle.

VYSKÚŠAJTE SVOJU ZNALOST PÍSMA

1. Kleofáš bol
  - a) sudca v Izraelovi
  - b) jeden z mužov na ceste do Emaus
  - c) prorok za čias Samuela
2. Lotor, ktorý uveril v Pána Ježíša, visel
  - a) po pravej strane kríža Pána Ježíša,
  - b) po ľavej strane
  - c) nevieme, na ktorej strane
3. Pri poslednej veľkonočnej večeri Pána Ježíša s učením mali pri sebe celkom
  - a) päť mečov
  - b) dva meče
  - c) ani jeden meč
4. Majiteľ domu, v ktorom mali učenici prihotoviť baránka, mal znamenie, podľa ktorého učenici ho našli
  - a) krčah s vodou
  - b) oslicu
  - c) palmovú ratolest
5. Betánia bola blízko
  - a) Hebronu
  - b) Olivovej hory
  - c) Betlehema
6. „Kto vie добре činiť a nečiniť, má hriech“, čítame
  - a) v 1. liste Petrovom
  - b) v liste Jakoba
  - c) v Zjavení Jána
7. Aký to bol strom, na ktorý vyšiel Zacheus, aby videl Jána Ježíša
  - a) oliva
  - b) fík
  - c) cedra
8. Akvia je meno
  - a) veriacej ženy zo Sýrie
  - b) Žida rodom z Pontu
  - c) predstaveneho synagógy v Korinte
9. Litostrón znamená
  - a) kameňodlažba, kde bol Pán Ježíš súdený
  - b) hudobný nástroj, na ktorom hral Dávid
  - c) nápev žalmu
10. Malchus bol muž,
  - a) ktorý vlastnil loď a na nej sa plavil Pavel do Ríma
  - b) ktorému Peter utál pravé ucho
  - c) ktorý bol nemocný a ležal pri rybníku Siloam
11. Pán Ježíš nasýtil zástup 4 000 mužov okrem žien a detí
  - a) z 5 chlebov a 2 rybičiek
  - b) z 12 chlebov a 5 rybičiek
  - c) zo 7 chlebov a niekoľkých rybičiek
12. Korunu života slúbil Pán ako odmenu za
  - a) trpezlivosť
  - b) poslušnosť
  - c) vernosť
13. Kolko ľudí bolo zachránených v korábe
  - a) šest
  - b) sedem
  - c) osem
14. Co je prirovnáne rakovine
  - a) hnev človeka
  - b) slovo ľudí, ktorí zablúdili od pravdy
  - c) malomocenstvo
15. Pavel poznal apoštola Petra od svojho obrátenia
  - a) ihned na ceste z Damašku do Jeruzalema
  - b) po 3 rokoch
  - c) až na 1. misijnnej ceste
16. Funt nardovej masti, ktorou Maria pomazala nohy Pána Ježíša, sa mohol predať za
  - a) 30 strieborných
  - b) 300 denárov
  - c) 3 000 grošov

Jos-Správne odpovede, doložené citátom, zašlite do 14 dní po obdržaní časopisu na obvyklú adresu.

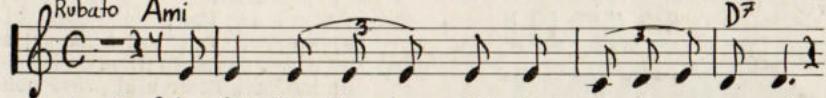
Správné odpovědi 5. čísla:

1. MILUJEME SE VESPOLEK
2. MARA — ARAM
3. Adam, Díno, Anna, Moab
4. Uriáš, Barák
5. Bethesda
6. 1. Daniel 5. — Balsazár
2. Jeremiáš 9. — smrt
3. Matouš 27 — Bože můj, proč jsi mne opustil
4. Gen. 14 — Abram

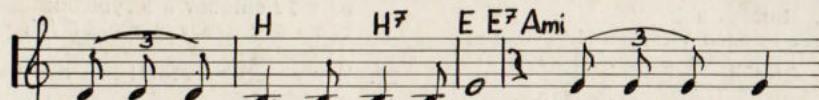
9. H A L E L U J A !

S.Sourire - T.Hrdlička

Rubato Ami

1. Svůj cíl dlouho jsem hledal za tmy i za dne
2. Jak sám smutně jsem chodil, beznaděj pla-ná
3. A pak pot-kal mne Pří-tel nad ji-né mi-lý

a čas-to-krát i zabloudil, za slun-ných dní
za-du-sít chtěla písěn mou, a du---še má--
a uzavřel můj blud-ný kruh, s ra-dos-tí jdu

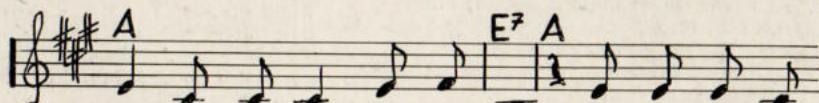

i v noci chladné vždy smutek prů-vodcem mi byl.
úz-kos-tí hna-ná hle--da--la po-moc ú-čin-nou.
k jis-té-mu cíli, ne--boť mým pří-telem je Bůh.

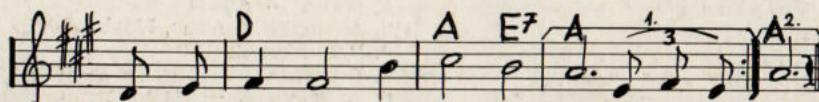
REFRAIN

Dnes přij-mi dík, můj Bo--že mi--lý, že znám
dík, můj Bo--že mi--lý, že se

Lás--ku, to světlo všech cest, jež se s tebou
z Lás-ky té ra--do--vat smím, To-bě blí--že

nej--líp sdí-lí, ha-le--lu--ja! O, přijmi
kaž--dou chví-li, ha-le--lu-----ja!